

Heti

HIRADÓ

VII. ÉVFOLYAM, 35. SZÁM

ÁRA: 1,50 Ft

1963. AUGUSZTUS 30.

Hruscsov kéthetes látogatásra Jugoszláviába érkezett

Százezres üdvözlő tömeg Belgrád utcáin

A szovjet kormányfő több városba látogat el

Nyikita Szergejevics Hruscsov, az SZKP Központi Bizottságának első titkára, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke, felesége, Nyina Hruscsova, a Szovjetunió első leánya, Jelena kíséretében kéthetes látogatásra augusztus 20-án Belgrádba érkezett. A szovjet párt- és kormányfőt a szucsvidi repülőtéren Tito elnök és felesége, valamint a jugoszláv párt és kormány más kiemelkedő személyiségei, köztük Alekszandar Rankovics, a gazdasági elnök helyettese, Edward Kardelj, a külügyi nemzetgyűlés elnöke, Petar Sztambolics, a szövetségi végrehajtó tanács elnöke fogadták. Jelen volt Alexandr Puzanov, a Szovjetunió nagykövete.

Nyikita Szergejevics Hruscsovot jugoszláviai útjára elkísérte Jurij Andropov, az SZKP Központi Bizottságának titkára, Nyikolaj Jegorovics, az SZKP Központi Bizottságának tagja, a párt moszkvai városi bizottságának első titkára és Vaszilij Tolsztyikov, az SZKP leningrádi ipari területi bizottságának titkára.

N. Sz. Hruscsov, Joszิป Broz Tito jugoszláv köztársasági elnök meghívására szabadságának egy részét Jugoszláviában tölti, ahol országjáró körutat tesz, s közben Brionj-szigeten tárgyalásokat folytat Joszิป Broz Titóval és más vezető jugoszláv személyiségekkel.

fejezte azt a meggyőződését, hogy

a két ország viszonya és sokoldalú együttműködése a továbbiakban még sikeresebben fog fejlődni.

A szovjet emberek nagyra becsülik Jugoszlávia népeinek erőfeszítéseit, amelyeknek célja a béke és a népek közötti barátság megszilárdítása — mondotta befejezésül Hruscsov.

A szeptember 2-ig tartó körút további állomásai: Titógrád, Cetinje, Kotor, Duhrovnik, Split, Brioni, Brdo, Celje, Velenca, Ljubljana, Zágráb, Belje, Szkopje és Belgrád. A szovjet kormányfő látogatása szeptember 3-án ér véget.

Befejezéshez közeledik a diákok nyári vakációja, s országsszerint folynak az 1963-64-es oktatási év előkészületei.

Az iskolaigazgatók augusztus 22-26 között érkezéskor beszéltek meg a tanévnyitói utasításból adódó legfontosabb feladatokat. A tantestületi alakuló üléseken a pedagóguskollektívák az új tanévben bevezetésre kerülő általános iskolai reformtervet és tankönyveket, továbbá a nevelési terv alkalmazásáról tanácskoztak.

A Művelődésügyi Minisztérium tájékoztatása szerint az általános és középiskolákban szeptember 2-án rendezik a tanévnyitói ünnepségeket. Másnap megkezdődik a rendes tanítás. A dolgozók iskoláiban általában szeptember közepéig megkezdődik az oktatás.

A repülőtéri fogadtatás

Pontban egy órákor ereszkedett le a repülőtér betonjára a szovjet párt- és kormányfő II-18-as típusú különrepülőgépe, amelyet a határtól a jugoszláv légierő négy sugárhajtású vadászgépe kísért.

A repülőgépből kilépő Hruscsovot és feleségét elsőként Tito elnök és felesége üdvözölte, majd bemutatta a fogadtatásra megjelent jugoszláv vezető személyiségeknek. A zenekar ezután eljátszotta a szovjet és a jugoszláv himnuszot, közben tűzéri díszsorozat kísértette a magasztos vendéget, aki ezután fogadtatást a kivezényelt díszszólistájának jelentését és Tito elnök kíséretében elhelyezett az alakulatok sorfala

szocializmust építő jugoszláv népnek. „Remélem — hangoztatta —, hogy itt nemcsak jól pihenünk, hanem a jugoszláv nép életével és eredményeivel is alaposan megismerkedhetünk, s folytathatjuk Tito elnökkel és munkatársaival Moszkvában megkezdett véleménycserénket a bennünket érdeklő politikai és egyéb kérdésekről. Ez a látogatás — hangoztatta — bizonyára elősegíti majd a két ország együttműködésének és kapcsolatainak elmélyítését”.

Hruscsov befejezésül a szovjet és a jugoszláv népek a béke és a szocializmus javára kifejtett együttműködését éltette.

Hruscsov és kíséretének tagjai, valamint a fogadtatásra megjelent jugoszláv személyiségek, élükön Tito elnökkel, ezután gépkocsiba ültek és a repülőtérrel elindultak a jugoszláv elnök rezidenciája, a Beli Dvor felé. A több mint 16 kilométer hosszú út mentén,

a főváros utcáin és terein a belgrádiak százezrei köszöntötték a szovjet vendégeket,

zászlócskákkal integetve és virágot szórva a lassan hajtó gépkocsikra.

Tito elnök a Beli Dvorban ünnepi ebédet adott Hruscsov és kísérete tiszteletére. Az ebéden Joszิป Broz Tito és Nyikita Hruscsov beszédet mondott.

Találkozás a rakovici munkásokkal

Ezután Tito elnök lépett a mikrofon elé, s a jugoszláv nép, a Jugoszláv Kommunista Szövetsége központi bizottsága, a kormány nevében hivatalosan köszöntötte magasrangú vendéget. Hangoztatta: szívesen viszonzná azt a rendkívül forró, baráti fogadtatást, amellyel őt és kíséretét tavaly decemberben a Szovjetunióban részesítették. Kijelentette:

meggyőződése, hogy ez a látogatás ismét hozzájárul a két ország együttműködésének fejlesztéséhez.

Tito elnök örömeinek adott kifejezést afelőtt, hogy a Szovjetunió következetes, alaposan békepolitikája a közelmúltban meghozta első gyümölcsseit.

Tito elnök szavaira Nyikita Hruscsov válaszolt. Köszönetet mondott a meghívásért, majd átadta a szovjet nép testvéri üdvözlését és jókívánságait a

N. Sz. Hruscsov, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke és az SZKP Központi Bizottságának első titkára jugoszláviai vendégeskedésének második napján megtekintették a rakovici motor- és traktorkombinátot.

Az ünnepi fogadtatás után a vendégek végigjárták az egyes üzemszerveket, majd a vállalati irodában megismerkedtek a gyár fő termelési mutatóival.

A mintegy másfél órás üzemlátogatás után a gyár parkjában nagygyűlést rendeztek. A nagygyűlést Pecsana, a gyári munkástanács elnöke nyitotta meg. Az emelvényre lépő Hruscsovot, az egybegyűltek percekig tartó tapsal és éljenzéssel köszöntötték. Kiáltások hallatszottak: „Éljen a Szovjetunió!” „Éljen Nyikita Hruscsov, a béke kiemelkedő harcosa!”

Hruscsov beszédének csak bevezető részét mondta el, majd a tolmács szerbül olvastatta fel a teljes szöveget.

A Szovjetunió és Jugoszlávia kormányának álláspontja sok nagyszabású nemzetközi problémát illetően megegyezik vagy közel áll egymáshoz

— mondotta Hruscsov. Az utóbbi években országaink között jó gazdasági kapcsolatok is kialakultak. Az 1955. évihez viszonyítva árucseré-forgalmunk körülbelül hatszorosára növekedett. Országaink 1963-ban 50 százalékkal több árut szállítottak kölcsönösen egymásnak, mint a múlt évben.

Az együttműködés nemcsak gazdasági előnyökkel jár, az együttműködés során kölcsönösen kicseréljük tapasztalatainkat, erősödik népeink s mindenekelőtt a Szovjetunió és Jugoszlávia munkásosztályának barátsága. Hruscsov ki-

A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa elé terjesztették az atomcsendmegállapodást

Bonn aláírta az egyezményt, de obstrukciós nyilatkozatot tett Washingtonban tárgyalnak a szenátusi bizottságok

Világszerte tovább folynak a moszkvai részleges atomcsend-egyezményt követő politikai és diplomáciai akciók. Ujabb államok jelentették be csatlakozásukat a szerződéshez, köztük a Német Szövetségi Köztársaság is. A nyugatnémet diplomaták Moszkvában, Washingtonban és Londonban egyaránt aláírták az okmányt. A bonni kormány azonban ezt az alkalmat is fel akarta használni, hogy ellopon egyen a nemzetközi feszültség enyhülésének. Egy nyilatkozatot adott ki, amelyben az egész német nép nevében óhajtott állást foglalni.

A szovjet fővárosban Vaszilij Kuznyecov, a külügyminiszter első helyettese fogadta az NSZK ügyvivőjét, s megtagadta a nyilatkozat átvételét. Kijelentette: a szovjet kormány ismétellen visszautasította a nyugatnémet kormányt azokat a kísérleteit, hogy minden jogi és politikai alap nélkül, egész Németország nevében lépjen fel. Arra is rámutatott Kuznyecov, hogy az át nem vett okmányban a szövetségi köztársaság bizonyos körének revansista törekvései fejeződnek ki. Az ilyesfajta állásfoglalás viszont nem felel meg a moszkvai szerződés szellemének és célkitűzéseinek.

Az NDK kormány is nyilatkozatot tett közzé Bonn-nak a szerződéshez való csatlakozása, s az ebből az alkalomból közzétett okmány kapcsán. Az NDK kormány elítéli a nyugatnémet obstrukciós kísérletet, s hangsúlyozza, hogy az első német békeállam kitart a nemzetközi enyhülés előmozdítására törekvő külpolitikája mellett.

Az egyezmény ratifikálásával kapcsolatban eljárás tovább folytatódott az Egyesült Államokban és megkezdődött a Szovjetunióban is. A Szovjetunió Minisztertanácsa ratifikálás végett a Legfelsőbb Tanácsa Elnöksége elé terjesztette az egyezményt, amely véleményezés céljából átadta az okmányt a Szövetségi Tanács, illetve a Nemzetiségi Tanács külügyi bizottságainak.

Washingtonban egyelőre a szenátusi bizottságaiban folyik a vita, de a nyilvánosság előtt is sok felelős politikus foglal állást. Harriman a televízióban ismétellen rámutatott, hogy bár a Szovjetunió is hangoztatja, de közös érdek és a világ érdeke is az atomháború elkerülése. Ugyancsak szembeszállt az egyezmény ellenzőivel Kennan volt moszkvai nagykövet.

A négy fegyvernem vezérkari főnökei a szenátusi bizottságai előtt az egyezmény ratifikálása mellett foglaltak állást.

Pozitívan nyilatkozott Filpatric hadügyminiszter-helyettes is. Edward Teller, az ismert atomfizikus viszont ismét a ratifikálás ellen lépett fel. Őt Harold Brown, a Pentagon nukleáris kutatócsoportjának vezetője élesen elítélte ezért.

Két skandináv államférfi állásfoglalása említésre méltó még: Gerhardsen norvég miniszterelnök és Nilsson svéd külügyminiszter sürgette a nagyhatalmakat, hogy lépjenek tovább azon az úton, amelynek első állomása a moszkvai egyezmény.

A genfi leszerelési értekezlet hét eleji ülésén is a fegyverkezési hajszát csökkentésé-

volt az enyhülésre irányuló rendszabályok sorában”.

és annak a reményének adott kifejezést, hogy a fázadozás során „csökkeneni lehet majd a német kérdéssel kapcsolatos feszültséget.” Azt is értésre adta továbbá, hogy az Egyesült Államok nem idegenkedik a tervbe vett enyhülési lépésektől akkor sem, ha azok csupán korlátozott jellegűek lennének; például csak Közép-Európára vonatkoznának.

Bonn viszont éppen a „korlátozott jellegű” enyhülési lépések ellen berzenkedik. Gradl kereszténydemokrata képviselő a CDU sajtószolgálatára számára írt cikkében azt követeli, hogy „a kormány kezekezen mondjon nemet” ha úgy látja, hogy a korlátozott enyhülési lépések nem kapcsolhatók össze a német kérdésnek Bonn szája íze szerint történő megoldásával.

re teendő intézkedések körül folyt a vita.

Figyelemre méltó Kennedy Adenauerhoz intézett levele, amely újabb aggodalmat keltezt nyugatnémet kormánykörökben. Kennedy ugyanis levélben a többi között megállapította, hogy a moszkvai atomcsend-egyezmény „az első lépés

Ostromállapot Dél-Vietnamban

A hadsereg átvette a hatalmat, de Diem egyelőre a helyén van

Nyugati hírgyűnkéségek jelentése szerint Dél-Vietnamban a szerdára virradó éjjel kihírdették az ostromállapotot.

Éjfélkor a hadsereg egyik alakulata megrohanta a „Xa Loi-t, Saigon főpagodáját. Három nappal ezelőtt ez volt a színhelye tízezer buddhista hívó éhségstrájkjának, amelyre a kormány diktatórikus vallásellenes politikája ellen tiltakoztak. Az ország lakosságának nyolcvan százalékát kitevő buddhisták elnyomása igen heves tiltakozási hullámot váltott ki országsszerint.

Miután az országot teljesen elszigetelték, s a hadsereg átvette a hírközlő szervek ellenőrzését, a szerdára virradó éjjel eseményeiből csak hírtörések kerültek nyilvánosságra. Diplomáciai körökből azonban kiszivárgott, hogy a főpagoda elfoglalásakor a buddhista hívók és a kormánycsapatok között heves

összeecsapás volt, s a katonaság löfgyeget is használt. Elfoglalták a katonai egységek a Saigontól 640 kilométerre északra fekvő Hue város főpagodáját is.

Bár Dél-Vietnámban gyakorlatilag a hadsereg vette át a hatalmat, diplomáciai források közlik, hogy az ostromállapotot Ngo Dinh Diem elnök utasítására hirdették ki.

Hivatalos amerikai körök igyekeznek elhatárolni magukat a dél-vietnámi eseményektől. Az amerikai külügyminisztérium viszont már olyan nyilatkozatot tett közzé, amelyben megbélyegezte Ngo Dinh Diem kormányának buddhistaellenes intézkedéseit. „Ez az akció nyílt megszegése a dél-vietnámi kormány azon ígéretének, hogy a buddhistákkal szemben a maghárkölés politikáját követi” — állapítja meg a nyilatkozat.

ÚJ MÁVAUT-PÁLYAUDVAR

Értekezleten átadták az építők a budai új autóbussz végállomását. A hárommillió forintos költséggel épült új létesítmény nagyban elősegíti a kulturáltabb utazást, jobb lehetőségek között várakozhatnak az utasok a fedett várócsarnokban, mely távfűtéses, és fedettek a beszállóhelyek is. Képünkön: az új pályaudvar látkepe.

GONDOLATOK

a szabadulás előtt

Hozzászólás a „Tudnak-e változtatni eddigi életmódjukon a szokásos bűnözők?” című riportsorozathoz

Felültenek bennem az első keserű börtönnapok, az első levél, az első beszélgetés, az első börtönbarátok. Rövid volt az idő, hamar elszaladt. **Biztat bennem, kedvezményteljes szabadultam.** Visszaemlékszem komoly fogadkozásokra — soha többé! Büntetésem alatti elváltam feleségemtől, kislányom születésével volt, ott várt.

Az első hónapok még magukban hordozták a börtönélet emlékeit, de ahogy telt az idő, úgy távolodtak és homályosultak el,

és végül teljesen a feledés homályába merültek. A soha többé ígért már nem kísértett annyira, és újra előtűnt az élet könnyű oldala. Ismét megnősültem, és öröm helyett — az én hibám miatt — elkezdődött életem második keserű szakasza. Röpke két hét alatt elkövettem mindazt a bűncselekményt, melynek megérdemelt büntetését töltöm ma is. Alig egyhónapos házasságom voltam, amikor letartóztattak. Természetesen feleségem elvált tőlem, melyért hibáztatni nem lehet őt.

Ezután jön gondolataim második nagy kérdése:

mi lesz ezután?

Sopronkőhida nem a legjobb ajánlólevél az élet újrakezdéséhez, s a lassan hátramegyő levél két büntetés s a börtönben töltött évek sem múlnak el nyomtalanul. Úgy érzem, ez a kérdés nemcsak engem érdekel, hisz köztünk, visszaesők között gyakran felmerült az a kérdés, hogy

van-e lehetőség és van-e megállás? En azt hiszem és úgy érzem, hogy van és kell, hogy legyen.

Talán kissé furcsán hangzik a következő kijelentésem: **nem életcélunk a börtönlét.** A megváltozott életkörülmények, az élet fejlődése, a bűnünk megmegelőző szikrányi becsületelés követeli a régi életmódtól való elszakadást. Ezt mutatja beszélgetéseink, terveink, céljaink, célkitűzéseink.

De talán inkább magamról beszéljek, az én terveimről, célkitűzéseimről. Tudom, hogy kissé mereven hangzik nekünk tervekről beszélni, de az élet nélkülözhetetlen alapja a **terv és a munka.** Az életet céltalanul élni annyit tesz, mint a ember szappanbuborékokat fújna... Az első, de legkövetkezőtől kezdve tervem az, hogy teljesen szakítva a régi környezetemmel, új környezetbe megyek dolgozni, ahol nem kísért a múlt könnyelmű, léha élete. Úgy gondolom, hogy

nálunk, szokásos bűnözőknél megjavulásnak elengedhetetlen feltétele a régi, rossz környezet teljes megszüntetése.

A következő tervem a legelső munkaalkalom megragadása. Tisztán kell látnunk azt, **és én tisztán is látom, hogy az élet nélkülözhetetlen alapja a munka.** Azt is tudom, hogy nem fognak tart karokkál fogadni, és nem lesz bő választékunk a jobbnál jobb munkaalkalmak között. Bizom abban, hogy megadják a lehetőséget ahhoz, hogy az élet mélypontjáról felfele haladjak, mélyem a tudjam foglalni helyem a társadalom tisztességes tagjai között. Hogy az évek mit fognak hozni, azt nem tudom, de az biztos, hogy

munkámon keresztül igyekszem szilárd alapot adni életemnek.

Nagyon röviden írtam sok mindenről, de mindez kevés, ha azt nézzük, hogy mennyi mindenről lehetett volna és kellene is írni. **Ezért kel a sorokkal az a célt, hogy gondolataimat ebresztés azokban is, akik még nem vagy csak keveset gondolkodtak a jövőjükéről.**

Csalók Rudolf elítelt Sopronkőhida

is. Néhány „apróságot” itt is sikerült megtudnunk. Leginkább a tisztálkodás és a fehérneműváltás a probléma... Figyelembe véve a helyi adottságokat, azt, hogy a mezőgazdaságban sűrűbben kell fehérneműt cserélni, a **pu-rancsnokság úgy intézte a dolgot már jóelőre, hogy ilyen vonatkozásban is kielégítő legyen az emberekkel való gondoskodás.** Felesleges hát mondvasznált problémákkal, úgy lehet sokkal fontosabb ügyek elintézésétől elvonni a nevelők idejét. A „panasz-kedóknál” ez is egyik megnyilvánulása a rosszindulatnak. Ha ez folytatódik, könnyen lehetséges, hogy néhány fegyelmivel tesznek pontot a dolog végére...

Kimutatást kapunk: az elítelt **nődolgozók munkateljesítménye szerepel rajta.** Sok rossz eredmény olvashatunk. Nos, ez már nem tartozik az „apróságok” közé... Ez **legálább annyira szomorú a női brigádra nézve, mint a körleten tanúsított magatartásuk.**

— és —

— Nem én, hanem ő... — kiabál egy asszony a sarokból. — **Hallgass, te sem vagy anygyl — vág közbe a másik.** S ti, mit csináltak a múltkor?

— **Ha minket nem bánt senki, mi sem bántjuk a másikat —** hangzik a válasz.

— **Ime, —** magyarázza a zárkafelelős — **tiltakozni, „tisztára mosni” magunkat, mindig másban keresni a hibát — ezt tudjuk, semmi mást.**

Egyik-másik asszony egészen a szomszéd folyosóig kísérik bennünket, miközben azt bizonygatja: milyen rendesen dolgozott ő Kalocsán, de Nagyfán, ezek között... Akkor lesz halkabb, amikor buzgó bizonygatása közben megjegyezzük: **véletlenül emlegették volna annyiszor a leites zárkában Goór elítelt nevét...**

Kifogásolható a munkájuk is

Szokatlanul nagy forgalomnak vagyunk szemtanúi a női körlet nevelői szobájában

„Vihar” a kettes zárkában...

— Ismét közelebb a szabadulás — mondogatják egymásnak befelé jóvet a munkából az elítéltek.

A körlet udvarát, s a körlet előtti részt kell még feltakarítani és a virággyásokat meglocsolni, hogy holnap is kellemes illat töltse meg a környéket, s hogy a zárkában is jobb legyen a levegő a nyitott ablakokon beszűrülő virággillatból.

Zuhog a víz a fűgönnel elkerített mosakodó-sarokban: a naplortól igekeznek megszabadulni a Nagyfal Célgazdaság elítelt nődolgozóit. Alapos tisztálkodás után jobban esik a vacsora, egészségesebb az éjszakai pihenés is. A körlet előtt, a virággyásokban azonban kevés elíteltnek jut munka, a többiek az udvaron trécselnek, hajdonfűt vagy kendőben. Nyüzsgő az udvar és bábeli a hangzavar. Az asszonyok egymást igekeznek túlharsogni. A zárkák, mivel az elítéltek az udvaron vannak aránylag csendesebbek.

Megnézük a zárkákat: női körletrel van szó, ahol bizony nagyobb rend, kifogástalanabb tisztaság is lehetne. Az asszonyi kéz precizitásáról, a női rendszeretéről más elképzelései vannak az embernek... Mit mondunk azokról az asszonyokról, akik — bármilyen furcsán hangzik is, mivel megérdemelt börtönbüntetésüket töltik, most a börtön, illetve a munkahely az otthonuk, — akik az otthonukat, egyéni felszereléseiket, az ágyukat is képtelenek tisztán, a követelményeknek megfelelően eligazítani, rendben tartani? Börtönben, a munkahelyeken, ahol huszan-harmincan, esetleg ennél is többen laknak egy zárkában, sokkal inkább vigyázni kell a tisztaságra: a hanyagabb elítéltek mások egészségét is veszélyeztetik.

A lehangosabb zárka
A kettes zárkában időzünk többet, azért a kettesben, mert Nagyfán mindig ez a zárka a lehangosabb, ennyire parázs sehol sem szokott lenni a hangulat. A kettes zárka tiszteltudóbb asszonyai mondják:

— **A mi zárkánkban hangzik el a legtöbb drasztikus beszéd, kétértelmű, mások önértéket sértő, gúnyos megjegyzés**

Megdöbbenő, hogy mind-
ezt női körleten kell tapasztalni, ott, ahol többségükben édesanyáknak töltik a büntetésüket, akik ha szabadulnak, gyermekeket nevelnek. A gyermeknevelés leghatásosabb módszere a szülői példamutatás — de mit tanulhatnak majd gyermekeik azokról az édesanyáktól, akikről ennyi rosszat mondanak Nagyfán is. Az olyan anyákról, akik a börtönben sem, — ahol pedig kényszerkörülmények között vannak — tudnak emberhez méltóan, tisztességesen viselkedni? **Éreznek egyáltalán felelősséget csöppségeikért azok az anyák, akik alig ki-szabadulva, ismét bűncselekményt követnek el, és több-kevesebb időre újra bizonytalanságban hagyják gyermekeiket?** A bűncselekmények elkövetése közben tudják, hogy börtönbüntetésre ítélik őket a bíróság, mégis... Hány asszony van itt is, aki a harmadik, vagy a negyedik börtönbüntetését tölti már... Áruba bocsátották azt, ami legrágább értéke az embernek: a becsület. Egyszer eszen folt az ember becsületén, de nehéz megszabadulni a „régyentől!”

Megkárosítják zárkatársaikat
Nem kizárólag az útszéli hang, az örökös pocskondiázás nehezíti itt a jobberzésű elítéltek életét, hanem a sorozatos lopások is. Tisztálkodó szerek tűnnek el, egész csomag cigaretták „cserélnek” ilymódon gazdát, nem egyszer mások élelmiszer-csomagját is megdézsmálják... Kondor: elítéltek a fejkendője tűnt el hasonló módon.

Sirva panaszkodik egy idős asszony:

— **Olyan rokonomtól kaptam csomagot, akinek nagyon kellett spórolnia ahhoz, hogy valamivel kedveskedjek. Megkönynyeztem a figyelmességét, a jószágát, a legjobb falatokat azonban mások fogyasztották el. Nem tudom, ki vihette el. Ilyenek vagyunk. Sok elítelt itt sem tud uralkodni magán, de is magával hozta jellemzőségét, itt is mások megkárosításával igekeznek apró „örömökhöz” jutni.**

Az udvar sötétedni kezd, mind többen leszünk a zárkában. Az elítéltek gyanakodva nézegetik egymást, mintha mindenki az öregasszony tolvaját keresné... Közöttük van, ezt mindannyian tudják, de legalább olyan jól tudják azt is, hogy az illetőnek nem lesz bátorsága szintvallani a közösség előtt... Ehhez sokkal több gerincesre lenne szüksége. Lehet, hogy éppen ő a lehangosabb ebben a pillanatban, hogy ezáltal is elterelje magáról a gyanút... **Hallgatnak persze a cinkosok is.** Ha nagyon nehéz a börtön, elsősorban az ilyen elítéltek teszik azaz. Nem a mindennapi egyhangúság, a munka, a rácsok, a kapott parancsok kötelességszerű végrehajtása öröli fel az idegeket, hanem a percnként megismétlődő

perpatvarok, azok, akikről fentebb szoltunk: akik miatt nincs nyugalma a kettes zárkának.

Alacsony termetű, fűrge mozgású asszony a kettes zárka vezetője. Szabályosan jelentkezik és a következő pillanatban ő is panasza fordítja a szót. Csak úgy ömlik belőle. És ki tudja, hányadszor már ezen a napon, ismét kimozdul látszólagos nyugalomból a kettes zárka:

Az apa bűnei miatt...

URBÁN JÓZSEF ELÍTÉLT április elsején szabadult közkegyelemmel a Váci Országos Börtönből. Májusban újabb bűncselekményért letartóztatták. Visszakerüléséről ezeket mondja:

— **Tizenöt esztendeje vagyok nős, négy kiskorú gyermekem van. A legkisebb súlyos beteg. Hosszú évek óta állandó ápolásra szorul. Feleségem el sem mozdulhat mellőle. Néha az ember olyan helyzetbe kerülhet, amikor családjaért, gyermekeiért képes bármely cselekedetet elkövetni, legyen az akár bűncselekmény is. Gyógyszerre volt szükség gyermekeimnek. Pénz kellett...**

— **Röviden így mondta el Urbán József bűncselekményének okát. Tehát — őszintén — azért síkkasztott, csalt, hogy családjának helyzetét változtatni tudjon. Kissé furcsán hangzott Urbán okfejtése. Különböző is: hogyan lehet bűncselekménnyel a családon, a gyermekeken segíteni?**

Leutastunk Nyírbohda nyáma Urbán József családjához, hogy megtudjuk az igazságot.

NAGYON SZOMORÚ KÉP FOGADOTT Urbánék otthonában. A lakás, ahol a négy gyermekével él Urbáné, igen rossz állapotban van.

— **Nagyon szegyelem, hogy ilyen körülmények között kell önöket fogadnom —** mondotta Urbáné. — **Sajnos azonban, egyedül képtelen vagyok gyermekeimnek többet nyújtani, hiszen el sem tudok mozdulni mellőlük.**

— **Mindig ilyen nehéz anyagi körülmények között éltek?**

— **Kezdetben nem. Amíg férjem becsülettel dolgozott, mindenünk megvolt, nem voltak filléres gondjaink. Sajnos azonban, néhány év óta így kell élnünk...**

— **Közben átjött néhány szomszéd és a könyveit hullajtó Urbáné helyett ők beszéltek.**

— **Hosszú évek óta ismerem a családot —** mondotta az egyik. — **A szemünk előtt játszódtak le a szomorú események. Nem lehet szavakkal kifejezni, mennyit dolgozik, főcöl gyermekeiért ez az asszony. De egyedül képtelen ezzel az óriási gondnal megküzdni. A férje, amikor még szabad ember volt, irtahagyta családját és az ország különböző tájain vállalt munkát. Hol bányában dolgozott, hol gyárban, hol építkezéseken. Jól keresett, en-**

nek ellenére havonta száz-százötven forintot küldött családjának. Tessék elképzelni, ebből az összegből hogyan lehet négy gyermeket ellátni, felnevelni.

— **Ezek szerint már a bűncselekmény elkövetése előtt megszakadt a kapcsolat a férje és a család között?**

— **Igen —** válaszolja Urbáné. — **A férjem nem szerette családját, különben nem tette volna velünk ezt. Ritkán járt haza, de akkor sem érezte jól magát közöttünk.**

ÚJRA FELIDEZŐDNEK URBÁN SZAVAI, amit a börtönben mondott: „A családomért tettem, gyermekeim érdekében követtem el a bűncselekményemet.”

Ott állnak körülöttünk a gyerekek, Marika, Jóska, Janesi és Lacika. Szemükből bánat tükröződik. Szorongó kíváncsisággal néznek ránk. Szegény ártatlan gyerekek, még nem tudják felfogni, hogy apjuk bűne, felelőtlensége miatt kell nélkülözniük.

Ha ezt látta volna Urbán József, bizonyára nem mondta volna: „Örültük követtem el a bűncselekményt.” Ezt a mérhetetlenül sok bánatot, amelyet apjuk okozott a gyerekeknek, úgy véljük, soha nem fogják elfelejteni, mert ezt megbocsátani nem lehet.

MOST PEDIG NÉZZÜNK SZEMBE A TENYEKKEL. Mutassuk meg, hogy mi az igazság, hogy valójában miért követte el bűncselekményeit Urbán elítelt. A bírósági anyagokból mindez világosan kitűnik. Hiszekény nőket hálózott be, különféle ürügyekkel tízezer forintot csalt ki tőlük, amely pénzeszeget saját és ivócimboráinak szórakozására használta fel.

Urbán József ivott, züllött, míg otthon családja nélkülözött. Legkisebb gondja is nagyobb volt, mintsem, hogy a családjával törődjön. Most a börtönben, hogy mentse cselekedetét, gyermekeire hivatkozik, velük próbálja palástolni bűnét.

Törvénytörtésért tetteiért a bíróság elítélte. Büntetését kedvezmény nélkül kell kitölteni, de amit családjának okozott, arra nincs megbocsátás. Egyszer még szemükbe kell nézni. Ez sokkal nehezebb lesz, mint az eddigi börtönévek.

—Zimm—

Mindkét eset tényként áll erre az emberre. Megkérdeztük tőle: — **Melyik szakasza volt a lekszebb életének?** Erre ezt mondta: — **1937—1945 között**

„SZÓKINCSEMBER...”

győződésből szinte semmit sem mond. Sok-sok évet töltött már börtönökben Czákó Károly elítelt. És szinte csak hónapokat, vagy rövid néhány évet szabadon.

Hivatkozik szabadulása utáni körülményeire, családi okokra. Nem gondolt még arra, hogy családji körülményeinek egyedül ő az előidézője? Hiszen a gyermek előtt jó példával a szülőnek kötelessége járni. Lett volna erre alkalma?

Mire való egy majdnem hatvanéves embernél ez? Kit hat meg orvosi szakifejezéseinek vitatható pontosságra, kit érdekel hihetetlen menteretőzése, mikor meg-

Biztosan. Csak Czákó elítelt a munkát soha nem szerette. Ha szerette volna a munkát, becsületese, egyenes életét, s ma nem lenne itt idős, beteg.

Elmondja, hogy szabadulása után a vállalat visszafogadta. Anyagi segítséget is kapott. S nem becsülte meg a lehetőséget, melyet két kézzel nyújtott neki a társadalom, ő újra csalásra vetemedett.

Szeretnénk bizni abban, hogy Czákó elíteltnek ez lesz az utolsó büntetése. A szabadulása után nem forja újra csálni, nem forja kihasználni más emberek hiszekényességét, jóindulatát. A börtönben egész hosszú büntetése alatt egy fegyelmije volt. Kicsit később, de gondolkodjon már komolyan, minden év kincs, amit az ember él, százezrosan kincs, ha szabad emberként, becsületesen éli.

Szavai is akkor lesznek kincsek, ha azokban az iraszkés csillag.

Cs. L.-né

hol hibáztam el?

Nagyon nehéz erre válaszolni, de egy biztos,

gyöngye voltam, és többre becsültem a könnyű lehetőségeket, mint a veritékes, de becsületes életet.

Nem volt pardon, börtönbe kerültem.

Emberek, évek, életek...

Az élet — külön-
böző vizgák elé
állítja az embereket,
van, aki fényesen je-
lel meg, s van, aki
elégtelenül kap. Ma-
gatarásból, munká-
ból, emberiségéből,
tisztességéből...
A börtönökben,
munkahelyeken levő,
büntetésüket töltő
emberek most elítél-
tek, holnap szaba-
dok. Minden nap kö-
zelebb hozza az óhaj-
tott szabadságot, min-
den nap kerül néhány
szabadulólétre bé-
lyegző aláírás, s ez
azoknak, akiket illet,
igen nagyot jelent.
Nem elég azonban a
szabadulólételek
örülni csupán.
A szabaduló — há-
la mögött a börtön-
nél — kisebb értékű
embernek hiszi ma-
gát, fel, tele van két-
ségekkel. Vagy gőgös
megkönnyebbülés ke-
ríti hatalmába, „no,
végre!” hangulat,
most kezdődhet elől-
ről.
Mindkét elmelet
helytelen.
Az első azért, mert
a házánkban a
büntetésnek nem cél-
ja, hogy megbélyeg-
zett embereket en-
gedjünk ki a szabad
életbe. A bűnözőt,
kellő mértékű évek-
kel, hónapokkal bü-
ntette a bíróság. Aki
ezt letöltötte, minden
lehetőséget megkap
arra, hogy elhelyez-
kedjen, dolgozhasson,
s módot kap arra,
hogy jóvá tegye azt,
amit bűnével vétett.
Ezt nem szabad
elfeledni, figyelembe
kell venni azt, hogy
szociális törvé-
nyeink és egész bü-
ntetési rendszerünk ar-
ra való, hogy akit a
szép szó nem tud, a
törvény ereje tudjon
a jóra bírni.
Azok az emberek,
akik szabadulásuk
után nem sokkal, új-
ra a ferde utakra té-
vednek — bár a téve-
des nagyon enyhe ki-
fejezés —, újra egy
erős fallal, a törvény
erejével találják
szembe magukat. So-
vány vigasz, hogy
„addig jól éltem, nem
sajnállok semmit!”
Minden embernek
van mit sajnálnia a

Beszélgetés a könyvtárban

KINEK MIT AD A KÖNYVEK TANULSÁGA?

A Sátoraljaújhelyi Országos
Börtön könyvtárában két em-
bert találunk. Az elítélt
könyvtáros és az írnot.
Az írnot nemrég könyv-
táros volt itt. Most elmondta,
hogy a börtönnek — az elítélt
olvasók véleménye is ez —
igen jól szervezett könyvtára
van. A jelentősebb magyar
írók művein kívül, megtalálha-
tók itt a világirodalom klasz-
szikus példányai, a szovjet és
más külföldi írók művei.
— Nagyon keresik az olva-
sók az új, mai magyar irodal-
mat. Kevés a verseskönyv meg
a tudományos és ismeretter-
jesztő könyv. Solcan keresnek
történelem- és földrajzönyve-
ket is.
— Ugy van — helyeselt a
könyvtáros —, bár csak né-
hány hete vagyok itt, magam
is ezt tapasztalom.
— Milyen könyveket olva-
nak inkább?
— Talán börtönünk jellegé-
ből adódik az, hogy sokan ke-
resik, az úgynevezett „piff-
paff” regényeket... — mon-
dja a könyvtáros.

ségletüknek leginkább megfe-
lelé olvasmányokat...
— Kik olvasnak leg többet?
— Hát, Bergendi Ferenc,
Vajda Németh József, Hatvani
Viktor, Oláh József... a fiata-
labbak és az idősebbek között
eggyaránt találunk olyanokat,
akik nagyon szeretik a köny-
vet...
Kopogtattak az ajtón, egy
jól megtermett, idős ember lé-
pett a könyvtárba; Hatvani
Viktor elítélt, engedélyt ka-
pott a benttartózkodásra. Hat-
vani szeretettel beszélt a köny-
vekről. Azt mondta:
— Amikor időm van, min-
dig olvasok.
— Ki a kedvenc írója?
— Jókait és Mikszáthot is
kedvelem, de legjobban Mó-
riczot szeretem. Őt személye-
sen ismertem, többször beszél-
gettem vele... Fiatalabb ko-
romban magam is írogattam.
Azt mondta nekem Móricz
Zsigmond, hogy az íráshoz
hangulat kell, de vigyázni kell
arra, hogy a hangulattalan idő
nehogy a lustaság ágyába rin-
gasson...
Ismét kopogtak, s egy fekete
hajú, csillogó szemű, fiatal-
ember lépett a könyvtárba. Oláh
József elítélt, őt is a sokat ol-
vasók táborában említették
előbb a könyvtáros. — A híres
cigányzenész-dinasztia egy fer-
deútra hajlott sarja. — Élet-
kora, jóval innen a harmincon.
Bekapcsolódik a beszélgetésbe
s azt mondja:

Kik olvasnak leg többet?

— Akinek kint csavargás
volt az élete, az itt se fog meg-
változni — szól közbe az ír-
nok.
— Én nem jelenteném ezt
így ki, nemrég vettem át a
könyvtárat, de tapasztaltam,
hogy a könyv is segít a komo-
lyodásban, és segítenek egy-
másnak az emberek is. Ez a
jellemző. A könyvcserénél is,
felhívják egymás figyelmét a
jobb könyvekre, ajánlanak
egymásnak az igényük, a szük-

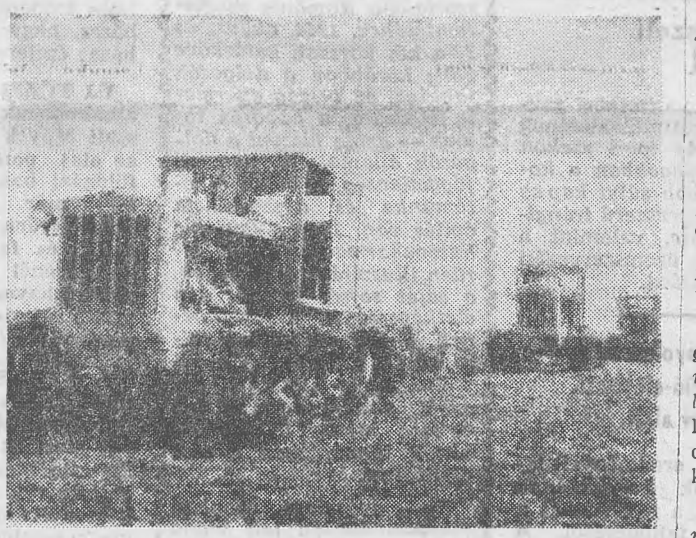
Szeretik a jó könyveket

— Én az orosz klasszikus
irodalmat szeretem, meg az új
szovjet irodalmat is.

Jellem és tisztesség

Csak a tisztesség útja az, amely egyenesen
és végérvényesen visszavezetheti a bünté-
nyért elítélt egyént a szabad élet nyugodt,
boldog légkörébe. A tisztesség, relatív fogal-
lom, hiszen olyan sokan vannak elítéltek,
akik nemcsak betartják a kötelező magatar-
tási szabályokat, hanem másoknak is képesek
tanácsot, útbaigazítást adni, s mindent elvé-
geznek, amit a börtön szabályok az elítélt
számára előírnak. Vannak, akik még ennél is
többet igyekeznek adni.
Nézzük közelebbről ezt a „többet”. Már
csak derék ember lehet az — gondolhatnánk
—, aki nemcsak önmagáért dolgozik, de
emellett másoknak is kész adni! Ez a gesztus
ne lenne tisztességes? Erre a kérdésre, saj-
nos, nem lehet egyértelműen kijelenteni,
hogy: de igen. Mégpedig azért nem, mert
gyakran találkozni emberekkel — a szabad
életben is, de a börtönökben még gyakrabban,
— akik a mindennapi kötelességeiket nem
heylesen látják, csak valahogyan végzik a
rájuk bízott feladatot. Csak úgy tessék-lássék
módjára, mert egész gondolatviláguk, szívük,
eszük, akaratuk máshol jár.
Akadnak „titánok”, vannak egyensúlyukat
vesztett pszichopáták a börtönökben, akik
képtelenségeket melengetnek szívében,
agyukban. Legelőbb a balassagyarmati me-
gyei börtönben több olyan emberrel beszél-
gettünk, akik regényeket, forgatókönyveket,
drámákat stb. óhajtanak írni — könnyelmű
élettapasztalattal, minimális felkészüléssel, a
társadalom alaposabb ismeretének hiányá-
ban...
Vajon miért e nagy, feladatokon túli meg-
erőtlenítés, vállalás?
„Én ezzel akarom bebizonyítani, hogy
megtévedt vagyok és nem bűnöző” — mon-
ta az egyik. Ezt a kijelentést mondhatná ta-
lán az, aki csak először van börtönben. De az
ember, aki ezt mondta, másodszor van el-
ítélve, ugyancsak súlyos büncselekményért.
Szépek a nagy elhatározások. Az illető is
szépnek tűnt volna tán, ha nem rontja le a
fenti kijelentésével. Sokkal helyesebben ten-
né, ha az ilyen nagy nekirugaszkodás előtt
megtanulná elsősorban is heylesen megítélni
önmagát, jelen és múltbeli cselekedeteit s azt,
hogy: vajon helyes-e a felfogás mindezekről?
Hogy az ember önvizsgálatában mennyiben
jut hiteles eredményre, ez jellem kérdése is.
Az ilyen „többet”-adni szándékozóknak el-
kelhene dönteniük először azt, hogy hol is
állnak? Milyen alapon? Mennyiben szilárd
a talaj, amelyen indulni szándékoznak?
Emberünk „alkotásával” azt akarja majd
bebizonyítani, hogy jómaga csak megtévedt
és nem bűnöző, mégha a konok kategóriába
soroltatott is. A józan ész viszont azt mon-
dja: ezekre az elítéltekre illik a konok jelző,
mert sorozatosan loptak, sikkasztottak, rabol-
tak — ki-ki a maga módján —, s bizonyo-
sabbban mondhatja azokra, kiket nem először,
hanem a kedvezményes szabadulás után ha-
marosan, másodszor is hasonló büncselekmé-
nyekért ítélték szabadságvesztésre.
Az ilyen embernek, ha az életét, a múltját
nézzük, gyanúsak a „nagy” elhatározásai. Az
ígéretei nem sokat érnek, a magyarázkodása
se. Nem gondolja, hogy a jelen alapról a
„többet” adni akarásával nem tisztességesen
cselekszik, mert azt a „többet” mint ahogyan
ki is fejezte, szemfényvesztésnek szánta; bi-
zonyítani, hogy csak megtévedt és nem bü-
nöző. És ennél a kérdésnél ismét előtérbe jöt
a jellem kérdése:
A gonoszlevők, a bűnözők jellemtelen em-
berek. Bünyüket mi mással lehetne magyaráz-
ni? Az ilyen, az első kisebb büncselekményét,
még nagyobb büncselekmények elkövetésével
véli eltakarni, igyekszik leplezni.
Egy jósgós családapa — például —, fize-
tésekor „kellemes társaságba” sodródik. Kel-
lemes barátokat szerez, akik előtt nagyfiúnak
látszik, s szeretné ezt a látszatot fenntartani
— ez jellemesegésséggel párosan majdnem
bűn —, a család is kéri a pénzt, s az illető
esetleg oda is adja, s a legközelebbi „kelle-
mes” összejövetelen vagy hazudik — jelle-
metlenség —, vagy nem tisztességes úton szer-
zett pénzből tartja fenn „nagyágát”. Ez ter-
mészetesen már bűn, s addig úszik a tők a
vízen, míg el nem merül...
Jellemes ember, ha már elkövette a bűnt,
nem igyekszik szépíteni, kész bűnhődni érte,
s a bűnhődéssel mennél előbb megszabadulni
tőle. S miután megszabadult, kerüli a hason-
ló alkalmakat, mint a macska a forró kását,
soha többé nem követné el még egyszer
ugyanazt! Aki ezt teszi, arra mondják az em-
berek, hogy csak megtévedt! S ez az elismer-
és, így a kivülálló szájából bizonyosabb, az
illetőnek is jobban eshet, jobban esik — mert
az igazán jellemes embertől idegen, hogy ön-
magát dicséressen.
Mindenkinek kötelessége jól végezni a fel-
adatait. Elismerés jár annak, aki többet adni
kés, és ad is. De a nagy garra beharango-
zott többet adni akarás nehogy szemfény-
vesztés legyen! Nehogy a hajdani bűnök el-
leplezésére szánt újabb csalás legyen, mert
ha ez kitudódik, a megbecsülést nem tisztés-
séges úton kereső ember még jobban elté-
vedhet a bűnök útvesztőjében, úgyannyira,
hogy végül maga se tudja, hol tart. Bizonyta-
lanság fog eluralkodni benne, és bizalmat-
lanság fogja körülvenni. Ezt a jellemtelensé-
get — ismét a régi láncolatban, újabb bü-
nökkel igyekszik leplezni. A belső bizonyta-
lanság s a jogtalan bizalom mind mélyebb
és mélyebb szakadékok szélén lételevetgi a
jellemtelent.
Az ilyen embert aztán mindhiába várja
végleg vissza, haza a család, a nyugodt, bol-
dog élet. Csak mint átutazó vendég fog kö-
zöttük időzni időnként.

DOLGOZNAK A TRAKTOROK

Az aratás után országsszerte megkezdődött a szántás. Célgazdasá-
gunkban forgatják a szántóföldet a traktorok, készítik a magágyat
az őszi gabonaféléknek. Ez az első lépés a jó termés megalapozásához.

Kettős számvetés — negatív eredménnyel

szony, ez így természetes a szó-
vetkezetben is.
— Meglátjuk — makacsodott
tovább Schalánki.
— Akár le is mérhetjük az év
végén, melyikünk járt jobban —
mondta Veres.
Veres Jánosnak lett igaza. Ab-
ban a szövetkezetben, ahová
Schalánkit is hívták, csupa szor-
galmas gazda dolgozik, és gyors-
sán megtalálták az eredménye-
sebb gazdálkodás módját. A föld-
det továbbra is nagyon szeretik,
de a saját gazdaságukat — a kö-
zöst. Az elmúlt esztendőben negy-
ven forintnál többet osztottak
egy-egy munkaegységre.
A nyár derekán Schalánki
már került az újabb találkozást
a szomszédjával. A határt sem
szívesen járta. A szövetkezet
földje mellett kellett elhaladnia...
Mindentől szebb, nagyobb ter-
mést ígérő vetéseket látott. A fiá-
val, akit viszont dolgozni enge-
dett a termelősövetkezetbe, so-
kat beszélgetett esténként. Szeret-
ett volna valami rosszat is hallani
a közösről... De a gyerek szeret-
ettel beszélt az ottani életéről.
Schalánki abból is tudta, hogy
jól megy a szövetkezetieknek,
mert a fia mindig szép előleget
kapott. Év végén pedig számolni
kezdett:
— Csavaros észsel akart
hasznót, de nem becsülettel. Most
itt van. Az igazán földszerető

Mire tanítanak a könyvek?

A tanító és az írnot egy-
másra lóccintva, hangsúlyoz-
ták, hogy mennyire szükséges
a társadalom nyugalma, biz-
tonsága. A dolgozók érdeke
szempontjából a börtön intéz-
ménye; „szükséges és kell!”
Majdnem egyértelműen hozzá-
tették: „Csak nem miattunk.”
Mindketten élénk, hirtelen
határozó, lecsapó modorúak.
Csak az a hibájuk, hogy gyak-
ran félrevesznek. De tanulsá-
guk lehet, hogy ha józan gon-
dolat irányítása nélkül kezd
mozogni a nyelv, a kar, a láb,
felelőtlen, vad dolgokat mű-
velhet.
Az igazán okos emberek a
gondolkodó ész ellenőrzése alól
nem engedik elszabadulni cse-
lekvésüket. Csak akkor cse-
lekednek, amikor a józan gon-
dolat felbírja mérni a tettek
következményeit.
Erre tanítanak a jó köny-
vek. A regényeknek ez a ta-
nulsága.
(kr)

Olyan változásnak lehetett
szemtanúja, amelyre még Deb-
recen környékén se volt példa a
mezőgazdaságban. De Schalánki
Gábor sehogyan sem akarta meg-
érteni, mi történhetett akkoriban
a paraszttal, köztük a tehető-
s gazdákkal is, hogy csaknem vala-
mennyien a termelősövetkezetet
választják. „Persze, mert nem
szeretik a földet, megúnták a
gazdálkodást...” morfondírozott
magában, s alig várta, hogy Ver-
es szomszédjával találkozzék.
— János — állította meg vé-
gül is a tizenegy holdas szom-
szédot —, mit csinálsz te tulaj-
donképpen? Nem sajnálod a tize-
négy holdat? Ezért kintlótál
ennyit, amíg a magad gazdája
volt?
Verest nem érte váratlanul a
szomszéd lúcsja viselkedése. Ezt
nyomban meg is mondta neki:
— Eddig azt hittem rólad, hogy
értelmesebb, okosabb gazda
érelmesebb. Csalódtam benned. Ab-
ban igazad van, hogy sokat kin-
lótál eddig, de a múlt mara-
dion meg a múltnak, én inkább a
jelenet, s a biztosabb holnapot vá-
lasztom. Nem vették el a földet,
nem, sőt, még adtak is hozzá: egy
egész gazdaságot. A szövetkezet
azoké a gazdáké, akik megalakít-
tották. Beleszólásom van nekem
ott mindenbe. És attól sem félek,
pedig a kezdet kezdetén vagyunk,
hogy az őszel kevesebbet takarí-
tok be, mint te és kevesebbet a
tavalynál, amikor még a tizen-
négy holdon kintlótál... Akkor
az egész család dolgozott, még-
hogy sokat. Most is segít az asz-

parasztember ilyenkor a határ-
ban szorgoskodik — mondtuk
Schalánkinak. — Okos gazdának
pedig az nevezhető, aki megéri,
hogy a bizonytalan helyett sok-
kal jobb a bizonyos, vagyis: a
termelősövetkezetben mindig
nyugodtabb az élet és jövedel-
mezőbb a gazdálkodás.
— Otthon maradtam volna
még, hiszen a bíróság megkérdet-
te, mikor szeretném letölteni a
nyolc hónapot. Én választottam
ezt az időt.
— Mit szólt a felesége, hogy a
legnagyobb munkák idején hagy-
ta ott? Ez se dicséretes dolog.
Olyankor szabadul, igaz, amikor
már a szüreten is túl lesznek...
És jobban jut idő a spekulálga-
tásra is.
— Nem teszek ilyet többet...
— És azt tudja-e, hogy a bört-
önbüntetés nem tett pontot az
ügy végére? Szabadulása után sűrűn
kell találkoznia a falubeliek-
kel, s azzal az emberrel, akit be-
akart csapni, azokkal, akik az első
büntetését sem felejtették még el...
Azt mondta: szabadulás után
a termelősövetkezetet választja;
ilyen előzmények után közük
fogadják-e Schalánki Gábor tíz-
holdas gazdát, a kétszeresen bü-
ntetett előéletű embert? Remé-
ljük hogy a szövetkezetiek igent
mondanak, de azzal a megjegy-
zéssel fogadják el a belépési nyil-
latkozatot, hogy: „Legyen vége a
csalásnak, mert közöttünk csak
becsületesen lehet élni és dol-
gozni.”

27 emeletes székház épül Moszkvában a KGST titkárságának

Az Izvesztyija egy ultramodern felhőkarcoló makettjének fényképét közölte: Ilyen lesz a KGST titkárságának 27 emeletes moszkvai székháza. A KGST szabványügyi hivatala és a titkárság szállodája is hozzátartozik az épület-komplexumhoz, amely két év múlva készül el. Az építkezésben valamennyi tagállam részt vesz. Egy épülő új főútvonalon, a Novij Arbaton áll majd az épület, tetején valamennyi KGST-tagállam zászlajával.

Amerikai köszönet egy szovjet halászhajó kapitányának

Az Egyesült Államok partvédelmi parancsnoksága rádiogrammban mondott köszönetet a Joganessz Varesz szovjet halászhajó kapitányának, aki segítséget nyújtott egy amerikai repülő megmentéséhez.

Igen értékesnek tartjuk a gyors közreműködést a szeszélyesen járt lökhajtásos repülőgépek pilótáinak megmentésében — hangzik a távirat. — Az ön gyors és kitűnő segítése lehetővé tette az eredményes felderítést és mentést.

A megmentett pilóta elmondta újságíróknak, hogy a szovjet halászhajó rendkívül barátságosan fogadták, elsősegélyben részesítették, száraz ruhát adtak, és megettették. Egyikük sem tudott jól angolul, de valahogy mégis elboldogultak. Mindenki a kezemet szorongatta, és a „peace” (béke) szót ismételték.

Az amerikai földművelésügyi miniszter kijelentette: a socialista országok mezőgazdasága gyorsan fejlődik

Freeman amerikai földművelésügyi miniszter, aki szakemberek kíséretében nemrég a Szovjetunióban, Lengyelországban, Bulgáriában és Jugoszláviában járt, sajtóértekezleten számolt be utazásáról.

Az amerikaiaknak nem szabad lebecsülni a Szovjetunió és más socialista országok mezőgazdasági fejlődését — mondotta. — Minden arról tanúskodik, hogy ez a fejlődés folytatódik és meggyorsul a következő években.

Freeman beszélt a szovjet mezőgazdaságban végbement fontos változásokról. Rámutatott, hogy a szovjet mezőgazdaságban hatékonyan alkalmazták a legújabb műszaki és tudományos vívmányokat, s mind több jól képzett szakemberrel, javított típusú géppel segítik azt.

„Határozottan javaslom a kapcsolatok kiszélesítését a kölcsönösség alapján oly módon, hogy a csere mindkét fél számára előnyös legyen — jelentette ki Freeman. — Az anyagi előnyök mellett az ilyen csere nagyobb kölcsönös megértéshez vezet annak eredményeképpen, hogy az emberek megismerkednek egymással.”

A miniszter végül elismeréssel beszélt arról a vendégszeretetről, amellyel a küldöttség tagjait a socialista országokban fogadták.

Kalóztámadások Kuba ellen

A forradalmi kormány nyilatkozata

Augusztus 18-án éjszaka, egy kalóztámadás hajtotta végre a kubai Las Villas tartomány déli részén fekvő Puerto Casilda ellen. Augusztus 19-én éjjel, két naszád közepén Santa Lucia települést, és a partra szálló ellenforradalmi géppuskatűz nyitotta a „Sulfometales” vegyüzemre. A népi milícia energikus közbelépése eredményeképpen a támadóknak nem sikerült végrehajtani tervüket — csupán kisebb károkat tudtak okozni.

Kubában kormánynyilatkozatot tettek közzé, amely leszögezi, hogy azért a veszélyeztetés, amellyel ez az agresszív politika jár, az Egyesült

Államok kormányának kell viselnie a teljes felelősséget. A kubai kormány kötelességének tartja olyan intézkedések kidolgozását, amelyek biztosítják az ország védelmét az Egyesült Államok új agresszív terveivel szemben.

A kubai kormány jegyzéket intézett U Thanthoz, az ENSZ főtitkárhoz. A jegyzék megbélyegzi az Egyesült Államokat, amiért újabb agresszív terveket kovácsol Kuba ellen. A kubai kormány felkérte U Thanthot, hogy a jegyzéket juttassa el az ENSZ tagállamaihoz.

Reformtervek felsőoktatási intézményeinkben

Szeptembertől: korszerűbb tananyag, változás a nyelvészeti és idegen nyelvi oktatásban az elsőéves hallgatóknál

Az 1963—1964-es tanévben a felsőoktatási intézmények első évfolyamain — néhány szak kivételével — hozzákezdnek az új reformtervek, programok szerinti képzéshez.

A tananyag korszerűsítése során a különféle szaktárgyakban az elavult ismeretanyagot törölték, illetve rövidítették, másrészt új, korszerű tananyagot iktattak be. A tudományegyetemeken a szakmai gyakorlatok rendszerének kiépítése mellett

a bölcsészettudományi és természettudományi karokon tantervmódosításokra is sor került.

Amelyek biztosítják a reformkövetelmények fokozottabb érvényesítését — mondották a Művelődésügyi Minisztériumban.

A bölcsészettudományi karoknál a főbb változások a következők: a magyar nyelv és irodalom programjaiban például gyökeresen átalakították a nyelvészeti oktatást, s a hangsúlyt a mai magyar nyelvre helyezték. Az irodalomban a korábbinál nagyobb szerepet kap az élő irodalom. Bevezetik az irodalomtudomány történetének oktatását is, s

kötelező lesz a színház- és filmművészet hallgatása.

A történelemszakon helyesebb arányokat alakítottak ki a régebbi korok, valamint az új és a legújabb kor magyar, illetve egyetemes történelmi anyagában. Ezen a szakon tárgyalják majd a marxista történettudomány fejlődésének jelen problémáit, s ugyanitt sor kerül a mai burzsoá irányzatok kritikai ismertetésére is. A modern idegennyelvű szakokon előtérbe állították az aktív nyelvtudás, a beszéd- és kiejtésfejlesztés fejlesztését. Ezt a célt szolgálja például a tolmácsolási gyakorlatok bevezetése.

A természettudományi karokon a földrajzban nagyobb jelentőséget kap a gazdasági földrajz.

A modern fizika fejezeteit kísérleti és elméleti vonatkozásaiban egyesítve komplex módon adják elő. Változások lesznek a vizsgarendszerben: egyes szigorlatokat kettéválasztanak, más szakokon viszont a kollokviumi időpontot változtatják meg.

A közgazdaságtudományi egyetemen a jövőben fokozottabb súlyt helyeznek a szocia-

lista országok nemzetközi gazdasági együttműködésének problémáira. Az ipari szakon oktatott tananyagokban a korábbiánál nagyobb súlyt kap az ipar központi tervezési irányításának kérdése, valamint a technológiai és üzemszervezési ismeretek oktatása.

Csaknem nyolcvanezer új televízió-előfizető fél év alatt

A posta idei eredményeit ismertető adatok beszámolnak a többi között a rádiózás és a televíziózás fejlődéséről. A számok továbbra is azt mutatják, hogy a televízió előrehaladása — figyelembe véve persze a rádió telítettségét — kétszer olyan gyors, mint a rádióé.

Az elmúlt 6 hónapban csaknem 80 000 televízió-előfizetőt vett nyilvántartásba a posta; ez alatt az idő alatt a rádió-előfizetők száma 40 000-rel gyarapodott. A félévi adatok alapján 404 731 televízió-előfizetőt és 2 430 528 rádió-előfizetőt tartanak nyilván hazánkban.

HÉTRŐL HÉTRE

Átadták a forgalomnak az új gyomai vasúti hidat

Átadták a forgalomnak az új gyomai vasúti hidat. Építése a múlt év decemberében kezdődött a régi helyén, amely a fokozódó forgalom következtében korszerűtlenné vált. Az eredeti hidat sem szerelték le azonban, hanem az újól hat méterre eltolták; ezen közlekedik a Dévaványa—Gyoma közötti személyvonat.

Az új vasúti híd a nemzetközi követelményeknek megfelelően épült, hézagatlan vágyanokkal. A vonatok sebességkorlátozás nélkül haladhatnak át rajta.

MŰANYAG TASAKOKBA CSOMAGOLJÁK a savanyított paprikát, uborkát, céklát, zöld paradicsomot vagy egyes salátát a Szövetkezetek Baranya megyei Értékesítő Központjának mohácsi tartósító üzemében. A jövő tavaszig egymillió ilyen tasakot adnak át a kereskedelemnek.

FÖLDCSUSZAMLÁS eltemetett négy falut. Nepálban, Katmandutól 80 kilométernyire nyugatra. Becslések szerint mintegy 200 ember vesztette életét a szerencsétlenség következtében.

ROMÁNIA ÜNNEPE

Augusztus 23-án ünnepelte Románia népe az ország felszabadulásának évfordulóját. 1944-ben ezen a napon a kommunista felhívására megindult a fegyveres felkelés, amelynek győzelme megnyeitotta az utat a népi hatalom és a socialista Románia megteremtéséhez. 1944. augusztus 23-a két korszak határköve volt: korábban a dolgozók rabsága, az ország gyarmati leigázása, a háborús romok — azóta viszont a dolgozók állama, a nemzeti függetlenség, a békés alkotómunka és a socialista építés van. 1944. augusztus huszonharmadika nagyzerűen illusztrálta a tömegek, a saját sorsát intéző nép életképességét. A néptömegek a párt vezetésével kiragadták a hatalmat a kizsákmányoló osztályok kezéből, s nem egészen két évtized alatt győzelemre vitték Romániában a socializmust.

Ez a győzelem azonban elképzelhetetlen lett volna anélkül az önzetlen az élet minden területére kiterjedő segítség nélkül, amelyben a Szovjetunió részesítette Romániát. A socialista építés éveiben a román gazdaság mélyreható mennyiségi és minőségi változások ment keresztül. Az egykor elmaradott agrárországban, amely a gépek és berendezések 95 százalékát importálni volt kénytelen, az ipar, a gazdaság vezető ágává lett, s termelése tavaly az 1948. évének nyolcszorosára emelkedett.

A Román Népköztársaság külpolitikáját a különböző társadalmi rendszerű országok békés együttélésének lenni elve határozza meg. Ebből az elvből kiindulva a román diplomácia sok hasznos szolgálatot tett a béke ügyének. A balkáni atommentes övezet gondolatának következetes képviselővel, az ENSZ-ben és a genfi leszerelési értekezleten végzett tevékenységével Románia nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a népek nyugodtabban, biztonságban nézhetnek a jövőbe.

A román nép ma új életének huszadik évébe lép. Ebből az alkalomból szívósból kívánunk a román népek új sikereket a gazdasági építőmunkában, a socialista demokrácia kibontakoztatásában, és a békeharcban. Az ilyen sikereknek hasznát látja a socialista világ és az egész haladó emberiség is.

TANÍTATÁSI GONDOK

— Dönts már! Itthon maradsz tsz-elnöknek, vagy Pestre mérsz gyárlagzóatónak?!

Kitüntették az ország legjobb kombájnosait

A Mezőgazdasági és Erdészeti Dolgozók Szakszervezete székházában családostul vendégül látták a Földművelésügyi Minisztérium és a MEDOSZ elnöksége által meghirdetett gabonabetakarítási verseny legjobb kombájnosait.

A verseny győztese: Barna László, a Pankotai Állami Gazdaság kombájnos, 1174 hold termését takarította be, és 15 765 mázsa gabonát adott át gépe alól. Hasonló eredményt még Magyarországon soha nem értek el, de — a szakirodalom tanúsága szerint — a világ más országaiban sem. A gépállomási kombájnosok közül Till Márton, a Palotabozsoki Géppalotai kombájnos vezetőjéé az első, aki 791 holdról 109 vagon, a termelőszövetkezeti kombájnosok közül pedig Abai József, a bolji Rákóczi Termelőszövetkezet dolgozója, aki 782 holdról 96 vagon gabonát vágott le, illetve csépeelt el gépével.

Petőházi Gábor földművelésügyi miniszterhelyettes ünnepélyesen átnyújtotta az ország legjobb kombájnosainak a földművelésügyi miniszter és a MEDOSZ elnöksége által adományozott kitüntetésüket. A rekorder Barna Lászlót, a verseny győztesét kormánykitüntetésre terjesztették fel.

SZEKSZÁRD FÓTERÉNEK rendezési terve elkészült. A fejlesztési program szerint a megyei színhely központjában a következő években hétmeletes irodaházat, mozi, színházat, nagy szállodát és áruházat építenek.

ÚJ TÜZELÉSI ELJÁRÁST alkalmaznak a Lenin Kohászati Művek martinüzemében: az olaj porlasztásához olcsó földgázt használnak. Az eljárást már két kemencénél üzemszerűen kipróbálták, jól bevált és fokozatosan a többi kemencénél is bevezetik, ilyen módon havonta több mint félmillió forintot takarítanak meg.

A NAGYSIKERŰ óegyiptomi kiállítás a budapesti Szépművészeti Múzeumban nyolc hét alatt 52 000 érdeklődő tekintette meg. A nagy érdeklődésre való tekintettel a kiállítás nyitvatartását októberig meghosszabbítják.

MEGSZŰNIK a Keleti pályaudvar talponállója. Helyén korszerű bisztró létesül: ebben az éjszakai órákban nem mérnek ki alkoholos italokat.

SZÉLESÍTIK A TÁRSADALMI ÖNIGAZGATÁST Dunánújvárosban. Első lépésként egy évvel ezelőtt az Erkel és a Liszt Ferenc kert 39 lakóbizottsága vezette be egyes hatósági igazolások társadalmi kiadását. Ez bevált s a közeljövőben 165 lakóbizottság tagjai vesznek majd részt a társadalmi öngazgatásban.

Elkészült a szekszárdi és miskolci új televízió adóállomás

Szekszárdon a Kálvária hegyen, a helyi társadalmi erők segítségével felépült a 20 wattos televízió közvetítő állomás, amelyet vasárnap este adták át rendeltetésének. Miskolcon a korszerű új kilátótoronyban URH adóállomás és televízió közvetítő állomás kapott helyet. A létesítményeket augusztus 20-án adták át rendeltetésének.

AZ ILONA NAPI CSÜCSFORGALOMRA 30 000 szál sokszínű kardvirág, 40 000 szál róza, 60 000 szál szegű, több tízezer cseres virág és zöld növény került a boltokba, s mintegy 80 000 táviratot továbbítottak a postások.

MAGYAR SZABADALOM ALAPJÁN elkészült az első automatikus, sós víz nélküli jéggyár. Faragó István találmánya táblajég helyett darabos jeget szolgáltat.

ORVOSI MŰSZEREKRE hat és fél millió forintot költenek ebben az évben Fejér megyében. Az épülő dunaiújvárosi kórház részére már eddig 4,6 millió forint értékű felszerelést rendeltek.

350 KÜLFOLDI INTEZETTEL tart kapcsolatot a tápiószéki Országos Agróbotanikai Intézet, amely az utóbb időben több külföldi növényfaját no-no-sított meg.

Az idén 30 000 új külföldi munkaeszköz gyarapítja a mezőgazdaság gépparkját Kilencezer új traktort — Kétszáz új géptípust hozunk be kipróbálásra

Az idén a Technoimpex külkereskedelmi vállalat 30 000 külföldi gépet, munkaeszközt ad át a mezőgazdaságnak. A traktorállomány 9 ezerrel, a mezőgazdasági pótkocsik száma négyezerrel gyarapodik. Az év első felében a tervezett 650 helyett 691 szovjet kombajn érkezett, de ezenkívül az aratás munkájában még nyolcszáz új szovjet gyártmányú teherautó is segített. Az előző évnél nagyobb számban vásároltunk nemcsak arató- és erőgépeket, hanem magtűztűző és műtrágyaszóró berendezéseket is. A már ismert géptípusokon kívül mintegy 200 fé-

le új géptípust hoz be a vállalat kipróbálásra.

A Földművelésügyi Minisztérium a közelmúltban megbízta a Technoimpex vállalatot, hogy a tervezett mennyiségben kívül újabb gépeket vásároljon. A Technoimpex képviselői a baráti országok külkereskedelmi vállalataival megkezdtek tárgyalásokat a terven felüli gépek beszerzéséről. Elsősorban az öntözéses gazdálkodás kiterjesztéséhez csatornaépítő gépekre, továbbá szovjet gyártmányú SZ-100-as traktorokra van szükség a meddő, agyagos talajok megműveléséhez, újabb területek termővételeéhez.

A Gorzai Állami Gazdaságban, Csongrád megye kilencezeres élűzében teljesen gépesítették a lucerna betakarítását. A gazdaság ezeröttszáz holdas lucernatábláiról korszerű gépek szedik fel és rakják kocsiira a lucernát.

Sínház Képzőművészet zene irodalom Film

Befejeződtek a Szegedi Szabadtéri Játékok

Augusztus 20-án a Magyar Állami Népi Együttes műsorral befejeződtek az idei Szegedi Szabadtéri Játékok. Ebből az alkalomból Tari János igazgató nyilatkozatot adott:

— 1959 óta most ötödször rendeztük meg ezt a nagy jelentőségű kulturális eseménysorozatot. Öt év alatt mintegy fél millió érdeklődő tekintette meg az előadásokat. Az előadások között olyanokat tartunk számon, mint: a Hunyadi László, a Bánk bán, a Brankovics György című operák, vagy az Ulanovics vezette moszkvai balettegyüttes Kóvirág-bemutatója, a Noemirovics—Dancsenko Színház Esmeralda és Jeanne d'Arc előadása, az Aida és a Trubadur, Kodály Zoltán és Farkas Ferenc daljátékai, a Hány János és Csinom Palkó, Koós Károly Budai Nagy Antal című drámája és a szabadtéri játékok történetében nagy műltra visszatekintő Madách-mű, Az ember tragédiája.

— Ez a program és a környezet páratlanul kedvező adottságai együttesen biztosították a Szegedi Szabadtéri Játékok országos és külföldi népszerűségének növekedését.

— A jövő esztendőben ismét nagy gondal és igényességgel rendezzük meg a szabadtéri játékokat. 1964-ben július 24-én nyitjuk meg az egyhónapos előadásorozatot, és ismét Alkotmányunk ünnepén, augusztus 20-án tartjuk a záróelőadást.

— Azzal a gondolattal foglalkozunk, hogy a jövő évi műsorba felvesszük az elmúlt öt év legsikerültebb, legnépszerűbb előadásait. Természetesen további operákkal és drámákkal is gazdagítjuk a programot, a legkitűnőbb hazai művészeket szerepeltetjük és neves külföldi énekeseket hívunk meg.

Szépség, hit, emberség

A magyar népművészet kiállítása

A művelődés útjait nem lehet rekonstruálni, kiszámíthatatlan, széleskörű ösvényeit fölérképezni: reménytelen vállalkozás. Mégis, milyen volt népművészetünk, s mit adott, vagy adhat még a szocializmus világában? Sarjadó művelődésünk hajszaigókerei elérnek-e még odáig, ahol a hagyományos népművészet formái szunnyadnak?

A Múcsarnokban, a Néprajzi Múzeum népművészeti kiállításán — kimondatlanul is — ezek a kérdések sütnek felénk. Akik elgondolták és megvalósították ezt a seregszemlét, régi adósságot törlesztve, nemcsak a parasztságunk tárgyi-anyagi kultúrájával foglalkozó etnográfia közel évszázados eredményeit mutatták be: igényük mélyebb szándékta val.

A kiállítás egy részlete, mely arra mutat, hogy a páasztoremben is díszítette minden eszközt

Ez a kiállítás nem öncélú látványosság, hiszen az idilli társadalmi, az érzélgős romantika hiányzik népművészetünk szelleméből. Nehéz társadalmi valóságából sarjad, ezért van benne annyi szépség, hit és emberség.

Ennek a kiállításnak atmoszférája van.

Láthatjuk az alkotásokat létrehozó technika eszközeit. Névtelen vesszőfonók, szűrőszabók, kovácsok, csizmadiák, lakások szerszámai mellett ott vannak len- és kenderfonás kellékei is. Egyik-másik szerszám maga is műalkotás: faragások, díszítések ragyognak a kopott kendertől. A magyar paraszti házi ipar eszközeit látva, termékei is érthetőbbé válnak.

mezőkövesdi konyha és szoba. Hangulatához illenek az észak-magyarországi tájakról való faragások, bútorok.

A páasztorművészet alkotásai között a színes sárközi interieur a dunántúli parasztság lakáskultúráját, a hódmezővásárhelyi szoba az alföldi ember csiszolt izlését, a környezetben kiállított tárgyak az alföldi népművészet egész gazdagságát élénk tárják.

Egy másik teremben népi kerámiaművészetünk gazdagságáról kapunk képet. Itt az egyszerűbb, mázatlan technikaival készült daraboktól kezdve a bonyolultabb eljárások eredményeit is összehasonlíthatjuk. Ez az elrendezés nem a fazelek központok kisugárzásán alapul, hanem a készítés sajátosságai szerint mutatja meg népi kerámiaművészetünk.

Új képzőművészeti könyvek jelentek meg. Murányi Kovács Endre Courbet-ről szóló tanulmánya, második kiadásban, rövidesen az üzletekbe kerül. Az Eger című képes kalauz magyar, német, angol és orosz nyelvű kísérőszöveggel kerül forgalomba. A Műemlékeink-sorozat új kötete Wallon Emma: Az esztergomi Szechenyi tér című műve.

Párisban kiállítás rendeztek a Notre Dame történetéről. Az érdekes dokumentumok között szerepelnek Jeanne d'Arc rehabilitációs okmányai is. Mint ismeretes, 1455. november 17-én a Notre Dame székesegyházban kezdődött a „perüjrafelvétel”, amely évszázadokkal később Johanna szentté avatásával ért véget.

A Hány János bemutatójára készülnek Moszkvában. L. Mihajlov a Sztanyiszlavszkij Nyemirovics Dancsenko Színház főrendezője nyilatkozataiban nagy szeretettel szolt Kodály muzsikájáról. — Biztos, hogy az „obsitos” otthon fogja érezni magát színházunkban — mondotta a többi között.

Muzsikáló nyáresték Keszthelyen

Keszthely. Úgy trónol a nagy tó tükörpalotájának fő helyén ezen az estén is, mint királynő, ha cersle-t tart. Méltósággal fogadja távoli partok külföldjének hódolatát, ajándékait. Az „északról” jöttek — Csopak, Füred, Badacsony, Szigliget követei — tüzvörös föld opázöld borával, halpénz ezüstjével, fogassüllő fehér húsával róják le adójukat. A „déliel” — Szárszó, Szemes, Lelle, Boglár, Ponyód nyaralói — az arany napfény, s a mélykéből haragoszöldre váltó víz meséit hozzák el neki. Ő pedig kegyesen visszaint fényeivel: új neon- és iklámpák díszítette koronás fejével.

Szépsége — szó szerint — virágba borult erre az esztendőre. Parkok és színpompás terek emelik fényét, teszik teljessé szépségét. Mintha északi és déli part minden gyönyörűsége, kedvessége itt egyesülne. A találkozásnál, a befejezésnél. Ahol már nincs tovább Balaton. Mintha még egyszer, utoljára meg akarná mutatni, mit tud a szépség örömeiből nyújtani ez a tó.

Jó ötlet, szép ötlet, nagy ötlet volt a keszthelyi hangversenysorozat megrendezése a kastély dísztermében, illetve parkjában. Akárcsak a Szentivánéji álom viziszínpadi bemutatója, újjávarázsolt keszthelyi strandon.

Radnay György, Operaházunk széphangú baritonistája, Gyarmati Vera hegedűjátéka tette emlékeztetővé — június végén — az első zenés keszthelyi estét. Három hét múlva Haydn műve, az Évszakok ta-

lált táblás házat a kastélyparkból lett hangversenyteremben. Egy hétra rá ismét kamarahangverseny: Mátyás Mária csengő szopránja és Kocsis Albert hegedűje vonzott nem „kamaraí” létszámot a díszterembe.

A muzsika. A szombat esti műsor első felét a televízió is közvetítette. Így százerek csatlakoztak az amúgyis zsúfolásig megtelt nézőterhez. Amelynek szépsége muzsika nélkül is muzsikál. Olykor — a hegedűverseny szólóinak pianissimójánál például — tül hangosan is. A harangszó, vonatfütty traktor-zakolatolás már szinte természetes, törvényesen elfogadott velejárója a szabadtéri műsoroknak. Fülünk megszokta. Elfogadtuk, belenyugodtunk jelenlétükbe.

Külön fejezet illelné a parknézőtér akusztikáját. Mintha a Festetics tervező-építői már gondoltak volna ilyesmire. Mindenfajta erősítés nélkül, egyetlen hegedű egyetlen húrjának leghalkabb rezzenése is eljutott a zenének megtáruult kastélypark legtávolabbi zugába is.

Még egyetlen hangverseny van hátra, a díszteremben. Szabó Csilla, a Rio de Janeiró-i nemzetközi zongoraverseny második díjának nyertese és Mező László, a Moszkvai Nemzetközi Csajkovszkij-verseny díjnyertese szerepelnek majd.

Ezzel az idei nyárra befejeződik a hangversenysorozat. A koncertzongora, mesterhegedű elhallgat, de mi azért teljes hittel, meggyőződéssel szeretnénk azt írni beszámolóink alá, hogy jövőre — folytatjuk.

Devecseri Gábor: Erő, szépség, öröm!

Kicsi az ember. Oly messze tekinthet, hogy megborzzong a nagyvilág szelében. O, milyen messze ér el a tekintet! A nap, az izzó, és az éj, az ében, száguldanak s grnyolnak: „Föld szülötte, a végtelen nem futatható be, hidd az áthatolhatatlan éjt, s felette a csillagok gyémánt határait.”

Es szól az ember: „Mégis, képzeletben a végtelen tenyérre is veszem. itt van, mi száml köröttem és felettem! S ha megragadtam — megismerhetem! S ha megismertem, győztesen bejárom; első kemény lépés a képletet: szép — s egyre inkább testté lesz — az álom, de szebb a tett, s mindennél több a tett.

S folyik tovább a párbeszéd: „Erős vagy? — kérdi a világ — nézz körül, barátom: az én izmom az óceán, a hó s fagy, a villamosság, bércek, sziklagáton átrontó ár, s a szélörvények, szemmel beláthatatlan tengerszélesek. Velük mérköznél?” S így felel az ember: „Amily erős ember lehet, leszek.”

„S a szépség, melyre, mint mondd, törekszel — az itt van benned; hisz szép vagy amúgyis, mint minden, ami a helyén van s egyszer majd elműlik. Szép most, ha fája más is! — így szól a világ. — Szép a bolygók fénye, a gyöngé fü, s havas hegyorom. A szépség van. Mit vágysz még tenni véle?” S az ember szól: „En megsokszorozom.” E pályatér az ember-sokszorozta, az ember-ada szépség színtere. Az ifjúság, hogy mit tud, megmutatta. Együtt örülj és együtt küzdj vele.

Mert ez az öröm: nem pihenve tenni. Kik élvezzük szépségét a virágnak, tudunk, ha vágyunk rá, virággá lenni, s medre lenni az erőnek, mely árad; s mindenséget fogtuk két karunkba, mert titkait kilestük türellemmel; örömmé bomlik magvából a munka s a mindenségbe táru. Nagy az ember.

Könyvújdonságok

Az Európa Könyvkiadó Modern Könyvtár sorozatában jelent meg William Conton Afrikai vagyok című regénye, valamint Heinrich Böll Irországi naplója. — Alexandru Macedonski verseskötete Titkos ország címmel került kiadásra. Miroszlav Kriezsa elbeszélés-gyűjteménye A horvát hadisten címmel jelent meg. Borisz Lavrenyov elbeszélés-kötete A negyvenegyedik címmel került az olvasóközönség elé. Jelzár Malcev új regénye Térj be minden házba címmel látott napvilágot.

A Szépirodalmi Könyvkiadó jelentette meg Barabás Tibor Török daráló című kötetét. Harmadik kiadásban látott napvilágot Széchenyi Zsigmond Afrikai táborúzek című útikönyve. Varázslat kertje címmel jelent meg Szabó István öt év novellatermése.

A Gondolat Kiadó Kis Zenei Könyvtár sorozatában jelentette meg Kárpáti János tanulmányát Schönbergről.

KURUCOK SIKLÓSON

Forgatják „A Tenkes kapitány”-t

Nagy dördüléssel robban a császári címer köemblémája a siklósi várkastély udvarán. Riadtan kapják el a kötőféket tartó lovászoktól fejüket a tüzes paripák, hatalmas vivatózás reszketeti meg az ablakokat.

Örömeiben levegőbe ugrál egy gatyás kis jobbágy gyerek; fél lábával egy hintóra kapaszkodva kiált telitorkú eljeng egy másik: a kurucok elfoglalták a siklósi várat, s a nép azt se tudja, hova legyen örömeiben... A daliás Bery-Balogh Ádámnak, meg a fortélyos kuruc kapitánynak még a ruháját is megcirógatja, aki a közelükbe juthat...

Mindez pedig — valahol az „ötezredik csapó” tájékan történik „A Tenkes kapitány” című tizenhárom részes ifjúsági tv-film felvételeinél. Hetek

A cigánylány (Pécsi Illdikó) és Buga Jakab, a kuruc dalis (Szabó Gyula)

sodik köteteként Rózsa György bevezetőjével es összeállításában Budapest régi látképei teljes gyűjteményét adta ki az Akadémiai Kiadó. A tudományos igényű és alaposan készült mű katalógus része 316 művészi értékű régi metszet leírását tartalmazza, s ezek közül közel száznak szép reprodukcióját is közli. Így az érdekes kötet nemcsak fontos történelmi dokumentumgyűjtemény, nemcsak a történészek és a Budapest múltjával foglalkozó közönség érdeklődésére számíthat, hanem a grafika barátai is gyönyörködhetnek benne.

A kolozsvári Állami Magyar Színház 282 előadást tartott az elmúlt évadban. Ebből 152-t Kolozsváron a többi vidéken. Az előadásokat közel 180 ezren nézték meg.

A velencei fesztivál még augusztusban megkezdődik. 19 film verseng a haryományos Aranyoroszlán díjért. A fesztivál első bemutatója a Fielding regénye nyomán készült Tom Jones című angol film.

óta dolgozik megfeszített munkával a forgatócsoport. Fejér Tamás rendező vezetésével, hogy az összesen mintegy öt teljes játékfilm hosszát jelentő kalandos-romantikus játékot Őrsi Ferenc forgatókönyvéből filmre vigye.

Meg kell mondanunk: megszokadtuk a színészek, műsziak hihetetlen munkabírását. Átlag napi 300 métert forgatnak, s hogy ez mit jelent arról Szabó Gyula tudna beszélni, aki harminceszor ugrott le egy háromméteres batár tetejéről egyetlen délelőttön, vagy Pécsi Illdikó, aki cigánylányt alakít, s akinek lovabravúrokat kell végrehajtania, vagy a címszereplő Zenthe Ferenc, aki akrobatát is megszágyenítő ügyességgel tízzer is felkúszik, meg leereszkedik egy vékonyka kötélre, amely a bástyafokhoz van erősítve. De igazságtalanság lenne bárkit is kihagyni a felsorolásból: a fesztett munkatempót hetek óta „kibirják” mindannyian. Ambros Edit, Krencsey Mariann, Ungvári László, Molnár Tibor, Basilides Zoltán, s az új felfedezett, a film egyik női főszereplője, Vojda Márta, meg Péter Gizi, aki a várnép „jelkét”,

a tűzrólpattant szakácánót játssza... Színpompás lovasjelenetek, romantika, ármányos labancok, és daliás kurucok — ilyen lesz a folytatásos tv-film, amelyet nyilván nagy örömmel fogad a kalandot kedvelő ifjú nézők több százazres tábor.

Az Európai Írószövetség tanácskozása

Az Európai Írószövetség leningrádi tanácskozása, amelyen a modern regényről vitáztak, Moszkvában folytatódik. A résztvevők Leningrádból megérkeztek a fővárosba, ahol az Európai Írószövetség vezetősége és a szovjet frócsoport sajtókonferenciát tartott.

A konferencián Szurkov, a szovjet frócsoport vezetője elnökölt. — A leningrádi tanácskozáson minden irányzat képviselői jelen voltak — mondotta. — A vita megkezdődött, s természetesen nem zárult le, de megaládtuk azt a hangnemet, amelyen beszélni lehet ilyen bonyolult kérdésekről.

NÉHÁNY sorban...

A Magyar Kamarazenekar nagy salzburgi sikeréről számolnak be a bécsi és salzburgi lapok. A kritikák közül kiemelik a Tátra Vilmos kiváló vezetése alatt álló huszonhat tagú kamarazenekar nagysikerű, jegyzelmezett játékát. Nagy elismeréssel írnak a kitűnő csellóművésznőről, Deák Veráról, és beszámolnak arról a kelkes fogadtatásról, amellyel a Festspiele közönsége Bartók Diverlimentóját fogadta.

Országos történelész vándorgyűlést rendeznek Sárospatakon. Kovács Endre Az 1863-i lengyel felkelés, Pamlényi Ervin: Történettudományunk időszerű kérdései és H. Veress Éva: A hegyalja történetének kutatása címmel tart előadást.

A „Monumenta Historica Budapestinsia”-sorozat má-

Kiújult a vészes gólszegénység

7 mérkőzésen mindössze 10 gól

Nem bővelkedett gólokban a labdarúgó NB I. harmadik fordulója. Három találkozón — közöttük éppen a különösen nagy érdeklődéssel várt örökrangadón — egyetlen egyszer sem jutott a hálóba a labda. Szeged és Győrött is a védők javára dőlt el a még idényeleji formában játszók csatársorokkal vívott párviald. Mindössze kétszer kiállított gólt a Honvéd—Csepel mérkőzés közönsége is, de a csepeliek legalább sikerként könyvelhették el a szemmel láthatóan még mindig gyengélkedő piros-fehérektől elrabolt pontot. Egyetlen gól döntötte el — a dorogiak javára — a Dorog—Diósgyőr összecsapást, a Vasas ugyancsak minimális arányban tudta jobb kondíciójával a maga javára fordítani debreceni mérkőzését, s egyedül a Komló—Pécs-mérkőzés jelentett kivételt az általános gólszegénységben: multheti nagyarányú vereségük után alaposan összeszedték magukat a komlóiak, s értékes két pontra tettek szert a „szomszéd várral” szemben.

Ferencváros—MTK 0:0

FERENCVÁROS: Aczél — Novák, Páncsics, Dálnoki — Vilezsi, Percsi — Fenyvesi II., Rátkai, Albert, Rákosi, Fenyvesi dr. **MTK:** Kovács — Keszeli, Danszki, Solyósi — Nagy, Kovács III. — Sándor, Kutai, Horváth, Laczkó, Szimcsák.

A Ferencváros nagy erővel kezdett. Gyorsan gördültek a zöld-fehérek támadásai. Fel-tűnő volt Albert nagy játék-kezdése. Az 5. percben Albert-nek volt nagy helyzete, de csúnyán mellőlött. A 9. percben Novák 22 méteres szabadrúgása Albert fejéről a felső lécs belső élére pattant és onnan a gólvonalra. Sokan gólt kiállítottak, de az a „bizonyos” centiméter hiányzott. Az MTK első lövését a 17. percben Laczkó küldte Aczél kapujára. A 25. percben Fenyvesi dr. „forintos” beadása elsikkolt az MTK kapuja előtt. Nem volt egyetlen ferencvárosi láb sem, amely besegített volna a labdát a hálóba. A 30. percben villámgyors kék-fehér támadás futott végig a pályán. Sándor—Kutai—Horváth volt a labda útja és az újdonsült középcsatár hatalmas felső kapufát rúgott.

Szünet után esett a játék színvonala. Mindkét csatár-sor „jeleskedett” a helyzetek kihagyásában. Jobbára a Ferencváros támadott.

Vasas—Debrecen 2:1 (0:1)

DEBRECEN: Jakab — Gaján, Nagykaposi, Kovács — Oláh, Somodi — Juhász, Kéki, Alaxai, Puskás, Majzik. **VASAS:** Szentmihályi — Ihász, Mészöly, Zárosi — Sas, Bakos — Pál II., Kékési, Machos, Farkas, Matesz.

Kapusparádékkal kezdődött a találkozó. Alaxai bombáját Szentmihályi a jobb sarokból szögletre öklözte, Jakab pedig merész belevetődéssel mentett Farkas előtt. A 15. percben váratlanul gólhöz jutott a Debrecen. Somodi átadását Mészöly elvétette, Kéki kiugrott és hat méterről, a ki-mozduló Szentmihályi mellett,

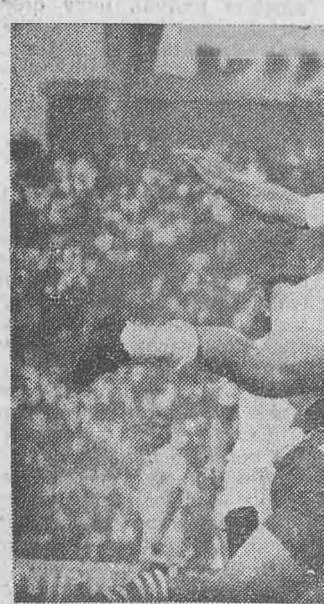
félmagasan a jobb sarokba lőtt. 1:0.

Szünet után a Debrecen lendülete hanyatlott. A Vasas uralta a mezőnyt és a 20. percben Matesz egyéni játékkal — hat csel után — a bal oldalról a jobb oldalra keveredve, három méterről

a debreceni kapus lába között egyenlített. 1:1.

A 33. percben szögletűgás után a felhúzó Sárosi a Kékésitől kapott labdát 16 méterről

kapusból a bal alsó sarokba küldte. 2:1.

Sándor Dálnoki nyakából kapura fejt az FTC—MTK örökrangadón

Komló—Pécs 3:1 (2:0)

KOMLÓ: Balogh — Komló, Józsa, Jerabek — Szócs, Sós — Garai, Rónai, Nagy B., Lutz, Iván. **PÉCS:** Zengői — Hornádi, Kocsis, Bendes — Vajda, Halasi — Györkő, Dunai I., Dunai II., Vári, Török.

A 22. percben Sós kitűnő labdával szöktette Lutzot, aki a kényelmeskedő pécsi védők között és

Zengői fölött a kapu bal-oldalába ivelt. 1:0.

A 31. percben egy partóbást Vajda nem tudott hárítani, a labda Lutz elé került, aki

18 méterről bombagólt lőtt. 2:0.

A 15. percben Dunai II. jobb-Oldali badása után a kapu előtt pattogott a labda, azután hátra került Vajda elé, a ki-nek

nagy lövése a lécs alatt ért hálót. 2:1.

Remek iram volt és a pécsiek támadtak, de egy nagy védelmi hiba eldöntötte sorsukat. A 28. percben Iván beadása után Zengői és a pécsi védelem egymásra várt és

a szemfüles Garai a hálóba lőtt. 3:1.

Győr—Ú. Dózsa 0:0

GYŐR: Barna — Koós, Orbán Tamás — Palotai, Máté — Gláser, Kéglóvich, Orosz, Korsós, Adrián. — **Ú. DÓZSA:** Lung — Csordás, Rajna dr., Várhidi — Káposzta, Szini — Horváth, Göröcs, Kuharszki, Bene, Lenkei.

A mérkőzés első negyed-órájában nagyszerű iramot, több jó győri támadást hozott, majd a Győr javára tévesen megadott, de minden izgalom nélkül visszavont 11-est ítélt a bíró. A 20. percben Lenkei tisztán helyezte a kapu fölé fejt. A 25. percben jó győri támadás futott a pályán, de

Korsós látványos lövése kapu fölé szállt.

A II. félidő újból győri támadásokkal indult. Gláser lőtt mellé jó helyzetben, azután Korsós remek lövését védte Lung.

Szeged—Tatabánya 0:0

SZEGED: Tóth — Kóvári, Kürtösi, Sándor — Dezsőfi I., Reményik — Arató, Kókényi, Nemes, Nemethi Gilicz. **TATABÁNYA:** Gelei — Töröcsik, Hetényi, Juhos — Menczél, Laczkó — Teveli, Lahos, Biró, Csernai, Pásztor.

Az első tíz percben a Szeged nagy kedvvel támadott, egymást követték a hazai rohamok, de a vendégek védelme, Geleivel az élen, mindent hárított.

Szünet után is szegedi támadásokkal folytatódott a já-

ték és határozott fölénybe került a hazai csapat. Mégis a II. félidő első nagy helyzetét, a Tatabánya hagyta ki: nagy kapu előtti kavardáskor Tóth kétszer is reflexszerűen rúgta ki a labdát, majd Csernai az üres kapu fölé lőtt. Az el-lentámadás után szegedi lövések záporoztak Gelei kapujára, majd Csernai bombája a kapufáról pattant ki.

Dorog—Diósgyőr 1:0 (1:0)

DOROG: Ilku — Lévai, Lakat, Fellegi — Pálmál, Proházska — Karába, Varga, Monostori, Kertes, Bartalos. **DÍÓSGYŐR:** Tamás — Verner, Szigeti, Paulás — Csányi, Szucsányi — Kovács, Kiss II, Pócsik, Cserjés, Szőczel.

A Dorog kezdett és mind-járt mindkét kapu előtt óriási helyzetek maradtak kihasználatlanul. A 27. percben a Dorog megszerezte a vezetést. Varga futtatta Bartalost, a balszélső szépen beadott és Kertes 14 méterről a lábakkal

a kapu jobb oldalába lőtt. 1:0.

A II. félidőben már a Dorog kezdett nagy iramot diktálni és a vendégek szorultak be. A Diósgyőr csak az utolsó percekben próbálkozott lövésekkel, az egyenlítés azonban már nem sikerült.

Bp. Honvéd—Csepel 1:1 (1:0)

BP. HONVÉD: Takács — Dudás, Marosi, Mihalecz — Négrádi, Kótász — Nagy, Tuschinger, Tlchy, Komora, Katona. — **CSEPEL:** Kiss I. — Vellay, Kiss II., Pocsal — Kleibán, Kocsis — Kalmár II., Matus, Solti, Satori, Várnai.

Unalmas, lélek nélküli játékot hozott az első félóra. Egymás hibáiból éltek a csapatok. A 13. percben Satori 16 méterről az üres kapu mellé lőtt. Ezután a Honvédnak voltak gólhelyzetei. A 34. percben a piros-fehérek megszerezték a vezetést.

Szünet után megváltozott a játék képe. Mintha mindkét csapat játékosai „felébredtek volna”. A 31. percben szabadrúgáshoz jutott a Csepel. Kocsis szabadrúgása, 18 méterről a balkapufáról visszapatant, a Honvéd-védelmi sakk-matt volt, Solti 5 méterről befejtette a visszapatant labdát. A játékvezető nem adta meg a gólt. Három perccel később megismétlődött az előbbi jelenet. Csepeli szabadrúgás után

Solti 6 méterről fejtette a labdát a jobb sarokba. 1:1.

Az NB I állása	
1. Ú. Dózsa	3 2 1 — 4:2 5
2-3. Győr	3 1 2 — 2:0 4
2-3. Dorog	3 2 — 2:0 4
4. MTK	3 1 2 — 2:1 4
5. FTC	2 1 1 — 4:0 3
6. Csepel	2 1 1 — 3:2 3
7. Tatabánya	3 1 1 1:4 3
8. Komló	3 1 1 1:5 3
9. Pécs	3 1 — 2:5 2
10-11. Vasas	2 1 — 1:2 3 2
10-11. Szeged	3 — 2 1:2 3
12. Bp. Honvéd	2 — 1 1:1 3
13. Debrecen	3 — 3 3:6 —
14. Diósgyőr	2 — — 2 1:5 —

Az NB I/B eredményei	
Dunaújváros—BVSC	3:1 (1:0)
Nyíregyháza—Székesfehérvár	2:1 (0:0)
Oroszlány—Szombathely	0:0
Ozd—Miskolc	7:3 (3:2)
Borsodi Bányász—Budafok	1:1 (1:1)
Ganz-MÁVAG—Salgótarján	1:1 (1:1)
Egyetértés—Szálitók	2:1 (1:1)
Láng—Győri MÁV DAC	2:1 (1:0)

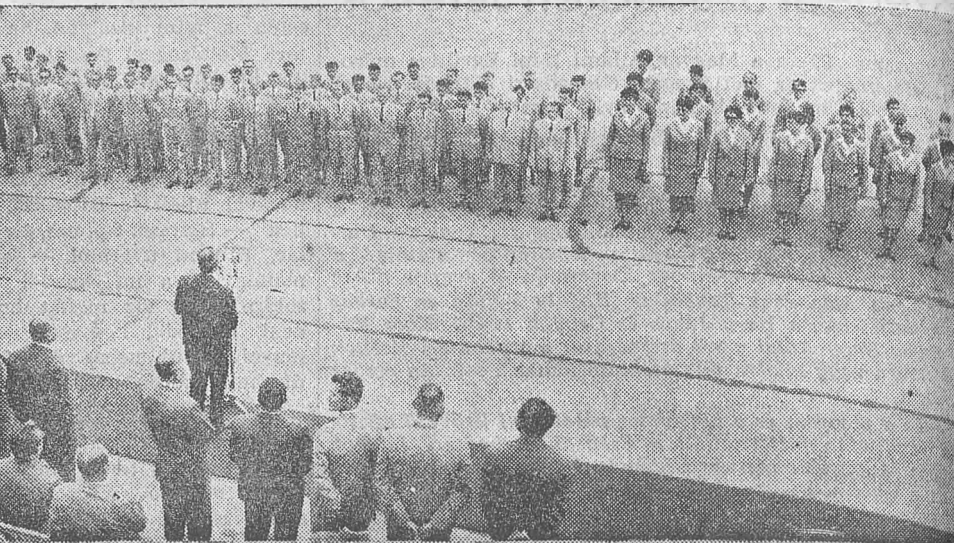
Az MTK már bajnoknak tekinthető

A hét végi NB I-es kosárlabdaforduló több érdekes összecsapást hozott. Az MTK már bajnoknak tekinthető női csapata az Előve felett aratott győzelmével újabb lépést tett a bajnoki cím felé. Óriási küzdelem folyt az OSC—Pécsi VSK férfi és a TFSE—Bajai Építők női mérkőzésén. Mindkét mérkőzésen az első állók arattak egyponstos győzelmet. Meglepésnek számít a csepeli lányok otthonukban elszenvedett veresége a Székesfehérvári Vasastól. A eredmények:

Férfiak: Csepel—Székesfehérvár 71:45, MAFC—DVTK 84:36, OSC—Pécsi VSK 75:74, Ganz-MÁVAG—BM Dózsa 79:60.

Nők: Székesfehérvár—Csepel 72:50, TESE—Bajai Építők 50:45, DVTK—Solnoki VM 70:45, MTK—Bp. Előre 62:52, Bp. Petőfi—Komáromi Vasutas 81:60, Bp. Vörös Meteor—VTSK 57:48, BVSC—Pécsi VSK 45:28.

Ötvenhét főiskolás sportolónk útra kelt Porto Alegrebe

— Szerencsés utat, jó eredményeket! — a többi között így búcsúzott Pullai Árpád, a KISZ Központi Bizottságának első titkára pénteken délelőtt a III. Universiadéra induló főiskolás sportolóinktól.

A versenyek mellett, amelyek egyébként az előzetes hírek szerint magas színvonalú vetélkedést ígérnek, a magyar sportkedvelők, a főiskolás sportszervezet kongresszusának döntését is érdeklődéssel

kísérhetik. Balogh István, a KISZ Központi Bizottságának titkára, a delegáció vezetője ugyanis elmondta, hogy Porto Alegreben döntenek majd a következő, 1965-ben megrendezésre kerülő Universiade színhelyéről, s a legközelebbi játékok rendezési jogára Budapest már bejelentett igénye mellett az eddigiéket szerint csak a portugálok pályáznak.

Az elutazás előtti napokban két versenyzővel bővült az Universiadén résztvevő

magyar küldöttség. Balla Mária, a hátúszásban nagyszerű csúcsot elért úszónő és az OSZK atlétikai viadalán a súlylökés csúcsát 16,27-re javító Bogár Judit is helyet kapott az együttesben.

Ezek szerint hat sportágban 57 versenyző képviseli a magyar főiskolás sportot, több mint tízezer kilométer távol-ságban, Porto Alegreben az augusztus 30-án kezdődő III. Universiadén.

1:3-ról győztek a Pécsi Bányász női kézilabdázók

A kézilabda-bajnokság 14. fordulójában nem született különösebb meglepetés. Ha egy-két mérkőzésen nehezebben is, de általában az esélyesek győztek. A nők csoportjában a listavezető Pécsi Bányászt alaposan „megizzasztották” Debrecenben. Az első félidőben még a dózsás lányok vezettek, a második félidőben azonban fokozatosan feljöttek a vendégek és megszerezték a bajnoki pontokat. A hétről hétre egyenletes formát mutató VM KÖZERT ezúttal az FTC ellen, az Ulfi úton diadalmaskodott. A makói lányok a Goldbergertől ismét hatalmas gólrányú vereséget szenvedtek, szám szerint a tizenegyediket.

A férfiak csoportjában az első helyezett Bp. Honvéd megerősített nélkül nyert a sereghajtó Csepel ellen, és az utolsó előtti helyen kuligoló Vasas sem jelentett nagyobb gondot a második helyen álló Bp. Spartacusnak. A Pécsi Bányász is nagy küzdelemmel vívott Debrecenben, azonban jóval kevesebb sikerrel, mint a női csapatuk. A 18:17-es Debreceni Dózsa vezetőség fej fej mellett haladt a két együttes, innen azután elhúztak a debreceniek és négy gól különbséggel győztek.

Eredmények:
Nők: Bp. Spartacus—Csepel 12:4, VM KÖZERT—FTC 5:2, Pécsi Bányász—Debreceni Dózsa 5:3, Goldberger—Makó 17:4, Bp. Postás—Győri ETO 7:3.

Férfiak: Bp. Honvéd—Csepel 24:13, Bp. Spartacus—Vasas 17:13, Bp. Vörös Meteor—FTC 14:11, Debreceni Dózsa—Pécsi Bányász 21:17, Győri ETO—Martfü 20:14.

Szédlő autós világrekord

Craig Breedlove óránkénti 656 612 m-es sebességre javította Bonneville-ben, Dűsödrendreid gépen a gépkocsi abszolút gyorsasági világsúcsot! Az első rekordot 1898-ban 63 157 m-es eredménnyel Achéresben Chasseloup-Laubat francia versenyző érte el Jeantaud gépével. Az angol Malcolm Campbell 1935-ben 485 175 m-t futott Bonneville-ben, Campbell-Special kocsián. 500 km-en felül első ízben az angol Eyston futott (1937, Bennoville, Thunderbolt-gép). A 600 km-es határt pedig az ugyancsak angol Cobb (1947, Bonneville, Railton) érte el.

Megdől Zatópek két legendás világsúcsa

Amikor Emil Zatópek 1951 szeptemberében Stara Boloslavban 1 óra alatt 20 052 m-t futott és közben egy óra alatt 59:51,8 mp-alatt tette meg a 20 km-t, általában volt a vélemény, hogy a csehslóvák „Jokomóty” addigi legnagyobb teljesítményét érte el. Zatópek világsúcsait tizenegy év alatt csak az etióp hosszútávútlók tudták — tavaly — megközelíteni, szombaton Aucklandban azonban Bill Baillie, az újjelár-diak ismert hosszútávútlója a két legyet ütött egy csapásra. A 29 éves Baillie, aki az utolsó éveiben 1500-tól kezdve egészen a hosszú távokig kitűnő eredményeket ért el, most 20 km-en 59:28,6 mp-el, majd egy óra alatt 20 189 m-rel alaposan megjavította Zatópek világsúcsait.

Papp László Madridban mérkőzik Follo ellen

Papp László huszonhatodik profi ökölvívőmérkőzésére készül. A magyar versenyző következő ellenfele a spanyol Lutz Follo lesz, s a tizenöt menetre tervezett találkozóra a spanyol fővárosban, Madridban kerül sor.

— Most kaptam meg me-nedzserem értesítését — mondta Papp László. — Az Európa Bokszi Unió Madrid, Hamburg, Párizs és Bécs közül Madridot választotta mérkőzések színhelyéül. Ösztönöz szólni, meglepett ez a határozat. Szívesebben léptem volna soritába hivatalos kihívóm ellen semleges városban.

A világhírű öklöző Adler Zsigmond edző irányításával készül az összecsapásra. A ter-

vek szerint három hetet tölt majd egy párizsi edzőtáborban s a mérkőzés előtt egy héttel utazik át a francia fővárosba, Madridba.

— A mérkőzés időpontjában még nincs végleges megállapodás — mondta Papp. — Szeptember végén vagy október elején kerül sor a találkozóra. Follo-dóról már sokat hallottam. Szinte egy-két év alatt verekedte fel magát a középsúlyú európai ranglistán első kihívó helyére. Amellett az augusztusi világranglistán az előkelő hetedik helyet foglalja el. Magas termetű, hosszú karú, technikás versenyző, nem lesz könnyű dolgom el-lene. Szeretném Madridban megvédeni Európa-bajnok címetet.

Brumel: „Remélem, hogy Porto Alegreben s kerül az újabb világsúcs”

Elutazott a brazilai Universiadéra a 83 tagú szovjet sportküldöttség. A szovjet sportolók a kosárlabdán és műugráson kívül minden sportágban rajthoz állnak, és remélik, hogy sikerül megismételniük a bulgáriai Universiadén elért sikereiket. Akkor ugyanis 52 érmet, köztük 21 aranyérmet szereztek a Szovjetunió főiskolás sportolói. Elutazás előtt a sportolók sajtóértekezleten vettek részt és válaszoltak az újságírók kérdéseire. Brumel — mint mondotta — abban a reményben indul útnak, hogy újabb világsúccsal gazdagabban térhet haza férfi magasugrásban. Szófiában is új — 225 cm-es — világsúcsot győzött — s szeretné apolni ezt a hagyományt.

A Bp. Honvéd nyerte ismét a Schönherz Zoltán emlékvsernyit

Az ügyességi atléták nagy seregzelemét, az évenként megrendezésre kerülő Schönherz Zoltán csapatverseny pontversenyét a védő Bp. Honvéd nyerte idén is 298 ponttal. 2. Vasas 283, 3. BEAC 181, 4. Ú. Dózsa 162, 5. Csepel 124, 6. Bp. Vörös Meteor 77 pont.

Az egyéni eredmények közül kiemelkedik Fejér Géza (Bp. Honvéd) 52,06 m-es új országos ifjúsági csúcseredménye a díszkosyvetésben. A fiatal Láng-gépgyári géplakatos ipari tanuló mindössze 18 éves, tehát még jövete is ifjúsági. Edzője, Sőtör József, benne látja majd Szécsényi utódját. Radnai Ágnes (Vasas) 49,92 m-t hajított gerelyével és ezzel mindössze egy centiméterrel maradt el Balogh Anikó 49,93-as csúcseredményétől. A sokoldalú — tízpróbára készülő — Bakai József (Csepel) ezúttal 31,35 m-es díszkosyvetéssel emelkedett ki. Szécsényi (Bp. Honvéd) 54,36-ot dobott, de volt egy hajszállal ki-lépett 57 m feletti dobása is.

Varju és Zsvitovzky európai ranglistavezető

Csúcsforgalmat bonyolít a férfiaknál Brumel 228 cm-es magasugró-világrekordja emelkedett ki. A legeredményesebb versenyző a francia Michel Jazy, aki 1500 méteren Európa-rekordot (3:37,8), a kétmérföldes futásban világrekordot (8:29,6) ért el, s még több futásban került a legjobb tíz közé.

Tizenhárom magyar atléta is vével találkozik a „legjobb tízek” rangsorában. Közülük szlovákiaiakban Varju (19,42), kampécs-vetésben Zsvitovzky (69,00) európai rangelső. A gerelyhajításban Kulcsár országos rekordjával (60,29), a hetedik a futásban Simon hatodik az 50 km-es egy-lóglásban Havasi ötödik helyezést ért el.

A női atlétikában a szovjet versenyzők haladnak az élen. 100 méteren három is futottak 1:10 mp-el, s az ideit, egyetlen női világrekord is — a gerelyhajításban 59,78 méterrel — Oszolina szovjet atlétanő nevéhez fűződik. A magyar versenyzők öt számban, egy-rültek legjobbak tíz közé, 100 méteren Markó 1-6 mp-ével hatodik, 200 m-en 24 mp-ével tizedik, 400 méteren Munkácsi (54,6) második, 800 m-en Kazi (2:08,8) szék, a díszkosyvetésben Komlósi (54,53) ötödik.

Heti HÍRADÓ
(SAJTOSZEMLE)
Szerkesztő:
a szerkesztő bizottság
Kiadja:
• Belügyminisztérium Bv.
Országos Parancsnokság
Budapest, V. Arpád utca 6.
Szlakra Lapnyomda